

Felkerem t. tagjainak,
hogy hirtapot vagy folyóiratot
ne foglaljanak le egy-egy
több példányban.

TULAJDOI
Taxa postală plătită în numerar
aprobării Dir. Gen. PTT No. 157...

MAGYAR LAPOK

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 11. (1725) Oradea, 1938. jan. 15.

Primcolaborator: **dr. Gyártás Elemér**

A királyi palotából intézkedések indultak ki a földműves nép élet- viszonyai megkönnyítésére

A Gazdasági Tanács az uralkodó elnöklete alatt elhatározta a só, a gyapot, a petróleum olcsóbbítását, a mezőgazdasági adó eltörlését, a harmadosztályú vasúti viteldij leszállítását

Bukarest. Saját tud. Csütörtökön délután a királyi palotában gazdasági tanács ült össze, amelyen a király elnökölt. Jelen volt Goga miniszterelnök, Cuza, Ioanitu, Potarca, Armand Calinescu, Stan Ghicescu, Eugen Savu és Gigurtu.

Az értekezletről a következő közleményt adták ki:

„A gazdasági tanács, mely az Uralkodó elnökletével délután hat órakor ült össze a királyi palotában, a parasztság életének megkönnyítése érdekében bejelentett intézkedésekkel kapcsolatban ezeket határozta:

A földműves fogyasztásra szánt só elárúsítása állami jövedék lesz. E fogyasztási cikk olcsóbbítása céljából létesítik az állami jövedéki termények elosztásának hivatalát, ami a „Discom” nevű, jelenlegi társaságot fogja helyettesíteni és személyzete kizárólag román lehet.

Második intézkedés a gyapot olcsóbbítására vonatkozik.

Tizmillió kilogramm mennyiségű gyapot behozatalára illetékleszállítást és szállítási kedvezményt biztosítanak, hogy így elérjék az áru legalacsonyabb eladási árát. Ez az árumennyiség szintén egyedárusági elárusítással osztódik ki a nép között.

A harmadik jelentős határozat, hogy 1938 március 31-ével kezdődőleg eltörlik a mezőgazdasági jövedelmi adót. A földművesek ezután csak az eladott termények után fizetnek adót, nem pedig az elfogyasztott termények után is. Ezt az újítást Ioanitu miniszter részletesen fogja vasárnap délután 4 órakor tartandó rádióelőadásában ismertetni.

Továbbá: a petróleum ára 1—1.50 lejlel olcsóbb lesz, az elosztó központoktól való távolsághoz mérten: és intézkedések foganatosítatnak, hogy a falusi háztartásokhoz szükséges eme cikk kellő elosztása megtörténjen.

Utolsó intézkedése a tanácsnak, hogy a CFR III. osztályú viteldiját 25 százalékkal leszállítsa.

A legionisták vezére nyilatkozott a sajtónak

Tagadja, hogy mozgalmuk antidinasztikus volna. — Támogatják a nemzeti kereszténypart kormányát. — Nem helyesli a parlament feloszlatását

Bukarest. Saját tud. Zelea Codreanu csütörtökön este a legionista mozgalom helyiségében nyilatkozott a sajtónak.

— Ismeretes, — mondta — a Nemzeti Keresztény Pártnak a legionista mozgalommal kapcsolatos állásfoglalása. Megőrizzük a sebeket, amelyeket kaptunk, nem, mintha ártottak volna nekünk, választási tekintetben, hanem mert igazságtalanok voltak. Két vádban összpontosultak a támadások. Az egyik, hogy elárultuk a nemzeti ügyet, mert választási egyezményünkkel átpártoltunk az ellenséghez és ezzel a zsidóság védelmezői lettünk, a másik, hogy a Maniuval kötött megegyezésünkkel antidinasztikus akciót kezdtünk.

— Mindkét vádat vissza kell utasítanunk. Codreanu ezután beszélt a támadásokról, amelyekkel a Nemzeti Keresztény Párt 18 megyében meg akarta semmisíteni a Totul Pentru Tara választási listáit, azon ürügy alatt, hogy akik Spanyolországban harcoltak, nem román állampolgárok.

— Ezt a harcot, — folytatta Codreanu nyilatkozatát — a jelenlegi külügyminiszter indította ellenünk.

Aztán rátért Codreanu a kormánnyal szemben való állásfoglalásra:

— Ezt mondjuk: bárhogy és bárhonnán jöttek, Isten hozott benneteket, mert nemzeti kormány vagytok! Nincs jogom kétségbevonni jóhiszeműségeket, akkor sem, ha

egyes dolgokat nem értek, vagy azok elhibáztaknak is tűnnek előttem. Becsületes ember nem rohanhatja meg a másikat mingyárt az első percben, még mielőtt az eszméit megvalósíthatta volna. Nem fogom támadni a kormányt, mikor antiszemita intézkedéseket hoz, mert sohasem lehetek a zsidók eszköze, reménye egy nemzeti kormánnyal szemben. Nem fog engem alacsony irigység vezetni és nem fogom mondani: mi munka marad nekem, ha ezek mindent megvalósítanak, amit én akartam? Ellenkezőleg, azt mondom: „Isten segítsen titeket, hogy tegyétek meg mindazt, a román nemzet javára, amit tehetek.”

A továbbiakban így beszélt Codreanu: — Nem vagyok azon a véleményen, hogy helyes a parlament feloszlatása, mert az új választásokon a Nemzeti Keresztény Párt még 30 százalékos sem ér el. Ez felesleges erőfeszítés, mert a parlamenti többség megint csak nem lesz meg. Mi azonban fáradhatatlan legionistáinkkal megkettőzzük szavazataink számát. A jelenlegi parlament megnyitása esetén a legionista mozgalom hajlandó megszavazni a költségvetést és más sürgős törvényeket. Ezzel a figyelmeztetéssel fejezem be: Akik a koronát diktatúrába kívánják taszítani, szerencsétlenséget akarnak előidézni. A legnagyobb bölcsesség az: kikerülni a helyzetet, amely a trónt összeűtközésbe hozhatná a nemzettel.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Elvi alap a nemzetiségi kérdésben

(—) — A politikában az időjárás ugyanazt a szerepet játsza, mint a természetben. A politikai természetesen. A budapesti hármas konferencia hivatalos közleménye arra enged következtetést, hogy a Duna völgyének keleti részében az időjárás változás előtt áll. A politikai időjárás enyhülést jeleznek és nincs hiány a messzemenő következtetésekből sem.

A jövő hamarosan megmutatja mi válik valóra mindebből. Mindaz, amit eddig látunk és tudunk, nem jelent többet számunkra, mint alkalmat arra, hogy ismét egyszer számot vessünk magunkkal és helyzetünkkel.

Az erdélyi magyar kérdés rendezéséhez eddig nemcsak a hatalom szándéka hiányzott, hanem hiányzott legfőképpen a korszerű és komoly elvi alap. Az elvi alap hiányzik az agyoncsépelet kisebbségi szerződésekből is, azért nem használtak azok senkinek sem. Ezeket a szerződéseket olyan kisebbségeknek testére szabták, melyek áruházban is tudnak járni, nyelvet és külsőt érdekeik szerint változtatni tudnak, a maguk lényegének, összetartó kapcsolatának minden veszedelme nélkül. Természetes testalkatú, törzsökös földhöz nőtt kisebbségi nemzetek efféle rendezésekkel akkor sem mennek sokra, ha azok ténylegesen rendezni tudnák ezeket a kérdéseket. Elő példa milderre Csehszlovákia, ahol a hírhedt kisebbségi szerződések szavait és formai intézkedéseiket gyönyörtien betartották, közben pedig a kisebbségi nemzetek lelkét, gazdasági boldogulását sehol sem fojtogatták oly eredményesen, mint ebben a „genfi mintaállamban.”

Az elvi alap hiányát, mely annyira jellemzi a háború utáni nemzetiségi helyzetet, az a mély, e pillanatban áthághatatlan szakadék magyarázza, mely a nemzeti államok tana és a kisebbségi nemzetek legbensőbb lényege között megvan.

A nemzeti államok újkori tana — a liberális demokráciáké épenúgy, mint a totalitásoké — nem tűr más nemzeteket a maga állami területén. Nemzeti öntudat és nemzeti szervezet nélkül pedig a kisebbségi népek önmagukat adják fel. Át lehet-e ezt a szakadékot hidalni? Mi úgy hisszük, hogy lehet.

Mérhetetlenül fontos jogot jelent az iskolatartás; az államsegély, mely azt lehetővé teszi; az anyanyelv szabad használata a sajtóban és a magánéletben és a kisebbségi papírosjogok egész ismeretes tervezete, de abban a formában, ahogyan azt az államok eddig engedélyezték, — ahol engedélyezték — csak külsőséget, üres formát, látszatot ad minden élő tartalom nélkül.

Ezek a szakadozott jogok, mégha érvényesülnek is, nem tudnak keretet adni a legfontosabbnak, a lényegnek: a népi közösségi életnek. Nem adnak lehetőséget arra, hogy a nemzetek kisebbségi sorban is népi gényüknek valahol valószínűs kifejezést adhassanak, nem engedik meg, hogy legtermészetesebb ösztöneiknek érvényt szerezhessenek, hogy: valahol építhessenek, alkothassanak, az anyagot a maguk szellemi képére formálhassák. Enélkül pedig nincs magasabb rendű társasélet. Nincs szellemi kielégülés. Nincs, mert nem is lehet politikai nyugvópont.

A mai államok — az egyetlen Svájcot kivéve — sehol sem adnak ma módot arra, hogy a kisebbségi nemzetek akár közjogi, akár köz-

művelődési téren ezt az olthatatlan szomjúságot csillapíthatják.

Egyetlen terület volna ma, ahol ez a természetes teremtő, építő ösztön kielégülhet, anélkül, hogy a nemzeti államok tanának merev, dogmatikus korlátaiba ütköznek és ez: a gazdasági terület.

A mai világhangulatban a kisebbségi kérdés megoldása ott kezdődik meg, ahol nyíltan és világosan megengedik, hogy a nemzetiségek a maguk gazdasági erőit a maguk javára megszerzhessék. A maguk természetes erőit s nem másokét a maguk javára: nyilvánvaló tehát, hogy ezen az elvi alapon csak azok a kisebbségi nemzetek férnek el, melyeknek megvan a maguk természetes társadalmi rétegződésük, az a természetes pyramis, mely nélkül egyébként egészséges népgazdasági szerveződés el sem képzelhető.

Ahol törvényesen és világosan elismerik azt, hogy a törzsközs. a földben gyökerező kisebbségi nemzeteknek joguk van a maguk népi értékesítési és fogyasztási szervezetére, takarékosságuk gyümölcsének önálló igazgatására és ezen felépülő hitelszervezetre: ott ezek a népek megkapják az első lehetőséget arra, hogy közös, öntudatos és szervezett munkát végezzenek, népi géniuszuknak szabad kifejezést adhassanak; legalább ezen a területen, a maguk képe formálhassák az anyagot, tehát bizonyos tekintetben szabadon — nemzeti életet élhessenek. Ezen az úton népének emeléséért dolgozhat a középosztály, ami szellemiségének és rendeltetésének lényege kell hogy legyen és ezen a módon a kisebbségi nép maga tudja eltartani a soraiból kiemelkedő tehetségeket, vagyis nemzeti középosztályt tud teremteni magának, ami nélkül viszont nincs nemzeti kultúra, nincs nemzeti öntudat. Csak nép van és nincsen nemzet.

Ez kétségtelenül tömörülést jelent, amitől a nemzeti államok politikai félni szoktak: ez a tömörülés azonban jelenti a bizonyos kivonulást is más népek társadalmi életéből, aminek ugyanazok örövendeni szoktak. Legalább is a gazdasági súlypont áthelyeződését, természetes népi alapokra. A szervezetség pedig, mely benne rejlik, a maga természetétől mindenütt világos, szerves kapcsolatokat keres a többségi nép gazdasági életével, gazdasági szerveivel: ezek a gazdasági kapcsolatok elháríthatatlanul hozzák magukkal az őszinte politikai kapcsolatokat, épenúgy, ahogyan ilyen kapcsolatok mindenütt megszületnek olyan államok

között, melyek gazdasági téren, az éghajlat vagy szociális struktúra parancsából egymásra vannak utalva.

Az a lehetőség, hogy a törzsközs. az ősi földből kinőtt és abban gyökerező, a faluból táplálkozó kisebbségi népek a maguk gazdasági szervezetségét megalapíthassák és kiépíthessék, nyilván nemcsak az ő érdekük, hanem minden olyan többségi népe is, mely számot vet azzal, hogy ezt a kérdést egyszer meg kell oldania. A megoldásnak ez az alapja nem sérti a legmerevebb nemzeti szerkezetet sem, sőt éppen ellenkezőleg: természetes szövetségesévé válhatik. Ami erre az alapra épül: a földre épül, tehát szilárd. A pillérek is a földre ágyazták magukat és az épületek falai is. Az álla-

mok is épületek: földbe süllyesztett szilárd alapfalakra van szükségük.

A nemzeti korszak akkor igazán az, ha tisztázást és őszinteséget jelent. A liberalista rendszerek eredendő bűne éppen a hazugság, a számok és formák mögötti bujkálás, a ledér fátyoltánc, mely a legszebb, legnagyobb jelszavakat használja fel rőt meztelenségeinek takargatására. Egyetlen kérdés körül sem lejtettek eddig csúfabb táncot, mint éppen a nemzetiségi probléma körül. Egyetlen kérdés sem követeli éppen ezért az őszinteséget és a tisztázást olyan sürögően, mint ez. A levegőből a földre, a valóságok világába pedig akkor fogják állítani ezt a kérdést, ha valóban a földre állítják: a gazdasági alapra.

Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök Berlinbe utazott

Neurath német külügyminiszter cikket irt a német-jugoszláv barátságról

Belgrádból jelentik: Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök esütörtök este indult el Berlinbe. Belgrádi politikai körök szerint Stojadinovics Berlinben főleg gazdasági kérdésekről tárgyal.

Berlinből jelentik: A „Volk und Reich“ külön számában cikket közöl Neurath német birodalmi külügyminiszterrel Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök berlini látogatásával kapcsolatban.

— A német—jugoszláv viszony alakulása, — szól többek között a cikk, — beleilleszkedik abba a széleskörű konszolidációs folyamatba, mely ma Közép-Európában észlelhető. E folyamat lényege azon az alap gondolaton nyugszik, hogy a népek végre ráeszméltek a maguk jól felfogott érdekeikre, de mások érdekeit is tiszteletben tartják. A német—jugoszláv viszony a közös érdekek szilárd alapján nyugszik. Stojadinovics látogatása alkalmat fog adni a békés együttműködésre irányuló kölcsönös akarat megerősítésére és a német—

jugoszláv kapcsolatok elmélyítése mellett újabb bizonyosságot fog tenni az általános béke szilárdításában álló közös, cselekvő erőfeszítésekről.

A kínai hadjárat legnagyobb ütközet, Santung-tartományban

A japánok elvették Dél-Kínában Hongkong és Kanton között a vasúti összeköttetést

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph“ szerint a Santung tartományban folyó hadművelet a kínai hadjárat egyik legnagyobb méretű ütközetévé fejlődött ki. Közép-Kínában Szucsunál Csang-Kai-Sek személyesen vezeti a hadműveleteket.

Hongkongból jelentik: A „Daily Express“ szerint a japán csapatok 170 repülőgéppel légitámadást intéztek Dél-Kína ellen. Több, mint száz bombát dobtak le. Sikertelen elválni a vasúti összeköttetést Hongkong és Kanton között. A bombázás anyagiakban és emberéletben egyaránt nagy károkat okozott.

Világkiállítás

Párizsban

Irtá:
Castano-Köszeghy
Marianne

XI.

Pavillon de l'Élégance! Párizsban vagyunk újra, — a divat és izlés Párizsban! Más város nem is adhatna nevet annak az óriási, fantasztikus építménynek, melynek tekervényes utvesztőjében kábitó divatsodák, vagyonokat érő szörmeszenciák kápráztatják el a szemeket. Olyanféle hatást kelt ez a vándorlás a hullámvasutakra emlékeztető, rejtett fények búvárszvilágításában csillogó, furcsa serpentinuton, mint ezüst-csipkés jégbarlangok szikrázása, új meg új ruhafantáziák pompázatos felbukkanása. Patoh, Schiaparelli, Worth, Lanvin, Chanel, Molyneux és még sok híres divatfejedelem vonultatja fel hadseregét: ezüstlamék, aranylamék tündöklő káprázata tapad a modellek kigyótestére, klasszikus görög drapériák, nagyvirágos stilruhák, drága indiai selymek szivárványos fényeiben csillog a női hiúság győzhetetlen armádája. A prémek elképzeltetlen tömegéről, hermelinbundák, covbolybelépők, ezüstrókkák szinte már valószínűtlenül pazar luxusdarabjairól miért síklík egyszerre gondolatunk félelmetes kontrasztként a szegénység szomorú negyedeibe, az Impasse Ronsin montparnassei nyomorúságába? Miért távolodnak a tűnődő agy képzeletei ily messzire az eszeveszett fényűzés feléktáruló hívalkodásától? — E borongó gondolatokat a férfiszabók együttes parádés felvonulása sem deríti fel, a „dernier cri!“ jegyében született, a

józan észjárásra azonban még elég groteszkül ható színes frakkokkal, — jó dédapáink buzáék, fűzők, cinóberpiros fecskefarkainak elképesztő légiójával.

Hasonló ehhez, azonban sokkal rokonszenvesebb a Louvre galleriáinak tekintélyes magánpavillonja. Itt is szépséges ruhacsodák serkennek a divathölgyek ambícióit, azonban a Louvre egész kiállítása mégis a józan praktikuság jegyében készült. Ahogy ez a nagyruház az ember életének minden kellékével szolgál: bölcsőtől a koporsóig, úgy jelenik meg e pavillonban egy család életének minden szükséglete: butorok, háztartási cikkek, lakásberendezések, ideális konyhafelszerelések kimeríthetetlen garmadája. És mindez művészi, mindez izléses feltalálásban. A Louvre a kiegyensúlyozott életű középosztály áruháza és a gyakorlati életre szóló kiállításával tökéletesen megnyeri a gyanakvó polgár bizalmát.

A francia ipar ezerféle ötletét, raffinált izlését művészi agyúttal mutatja be a Centre des Métiers. Itt sorakoznak fel a Pavillon de la Céramique, Pavillon des Artistes Décorateurs, a szövművészet, a festett papírok, tapéták, üvegárúk, bőrmunkák, lámpák gyűjteményei és még egy külön, elragadó kis épület, az Architecture priyée. Minden a legutolsó évek valósággal szédületes ipari fejlődéséről tesz bizonyosságot.

Szenzációsan szép a Pavillon de la Céramique. Már külső homlokzata is meglepően eredeti. Téglavorós falainak szilárd építése örök életet biztosít számára, — úgy ez, mint a Pavillon des Artistes Décorateurs túléli a kiállítást, állandóan meg fog maradni Párizs városának dicsőségére. Idetödul az Arts et Métiers negyed legtöbb látogatója; sikerét megalapozta építészeti stílusának szokatlan eredetisége, belső látványosságainak lekötő érdekessége, az óriási

égetőkemencék és műtermek szakadatlan tevékenysége, különösen pedig a világhírű sévres-i porcellángyár rendszeres szakmai bemutatói. Káprázatosan szép vázák, szobrok, porcelláncsodák, fayence és majolika különlegességek kimeríthetetlen tárháza jelenik meg előttünk e pompázatos gyűjteményben. Így értékelhetjük igazán a munka nagyságát, azt a végtelen odaadást és fáradságot, mellyel a francia munkás egész lelkét fekteti mindeme remekművekbe. Sévres porcellángyára azonban nemcsak hatalmas vitrinekben állítja ki legszebb termékeit. Egész lakásberendezési sorozatban csoportosítja a modern díszítő művészet legújabb ötleteit, ahol a kristály és a kerámia új, fontos szerephez jutott. Mielőtt ez emlékeztető pavillont elhagynánk, megcsodáljuk gyönyörű kartját, nyesselt gesztenyefáival, zöldelő pázsitjaival, poétikus medencéjével, melynek közepén fantasztikus tengeri szörny tör felfelé, — és váratlan gondolatok végén Versailles parkjainak elbűvölő emléke jut eszünkbe.

A Pavillon des Gobelins és méltó szomszédja, a Pavillon des Tissus ismét külön élmény. Itt a szövőművészet kincsesházában minden ragyog, színes, gyönyörű, tarka kaleidoszkophoz hasonlóan. Mint csodálatos illúzió, — pazar szökőkút lövelli felénk átlátszó vizsugarait! Pedig csak selymek, kristályosan áttetsző, lágyan csillogó selymek tündöklő girlandjai szöknék a magasba! Miben gyönyörködünk inkább? — a különböző selyem és szövetyanyagok könnyűségében, finomágában, a színek pompázó játékában, — vagy pedig a díszítés eszelemes, eredetiségében, ami különlegesen francia bélyegű pavillonból valóságos kristálypalotát varázsolt elő!

Klasszikus szobrok tekintenek ránk a csillogó vitrinekből. Szemben velünk ott fehérik a Művész Vénus. Közelebb lépünk: az istennő szobra nem más, mint a legfinomabb elzászi mővelőne tőkélletes drapírozása. Ilyen ötletek fogadják itt a

A pénzügyigazgatóságok adófizetéseknél kötelesek elfogadni a 250 leiesekeket

Bukarest. Saját tud. Tekintettel arra, hogy több pénzügyigazgatóság nem fogadta el a 250 leiesekeket, ami miatt magánosok is visszautasították ezeket a pénzeket, a pénzügyminiszter utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy a 250 leiesekeket adófizetéseknél kötelesek elfogadni.

A fasiszták is a zsidók visszaszorítását kezdik sürgetni

Milánóból jelentik: Farinatti képviselő, a fasiszta nagytanács tagja feltűnő cikket írt a vezetése alatt álló „Regime Fascista” című lapban. Azt követeli cikkében, hogy a zsidók a jövőben csak minimális számarányban töltsenek be ugynevezett fényes tisztségeket. Ez az arány legfeljebb 1000:1 lehet. Az ismert fasiszta képviselő azzal indokolja követelését, hogy a zsidók messzeszétágazó kapcsolatokkal bírnak. Így a Népszövetséghez is és a közös fajiság a világ valamennyi zsidója között kapcsolatot terem.

Minisztertanács a népszerítő határozatok végrehajtására

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

A gazdasági tanácsot követőleg minisztertanács volt a miniszterelnökségen, amelyen — a hivatalos közlemény szerint — a gazdasági tanácsban hozott határozatok végrehajtására hoztak intézkedéseket. Ezenkívül a „Timpul” úgy tudja, hogy Stan Ghitescu szövetségi miniszter előterjesztést tett a nélkülöző vidékek tengerivel való ellátásáról. A Banca Nationala 50 millió lei hitelt nyújtott e célra a Szövetkezeti Központnak, úgy, hogy a tengerivásárlások azonnal megkezdődhetnek. Végül Radulescu-Mehedinți igazságügyminiszter tett jelentést a honosságok felülvizsgálásának kérdéséről.

látogatót és nyujtanak állandó vonzóerőt a Centre des Métiers ez emlékezetes csarnokának. Hasonlóan érdekes a festett papírok osztálya. Úgyes mechanizmus segítségével folytonosan változó tapéták hullámanak le és fel az óriási pasztell-színű falakon s ez a látvány úgy szórakoztatja a szemet, mint akármilyen változatos mozielőadás.

Mégis, az óriási Pavillon des Artistes Décorateurs jelenti a Centre des Métiers legnagyobb eseményét. Szellemes csoportosításokban jelennek meg három emeletet elfoglaló, művészi stílizált termekben az iparművészet remekai. Mindaz az elegancia, izlés és előkelőség, amit a fantázia kigondolt, tökéletes és egyéges felfogásban tárul fel előttünk. Finoman harmonizált fogadótermek, női boudoirok, dolgozószobák, zenetermek, egy egész vadászcastély berendezése, az ideális ifjúsági klub külön-külön ragyogó együttese egészen új hangulatot áraszt: az eszményi otthon valóságos iskolájában vagyunk. Mindenben a festő és az építész közös munkája látezik meg, párosulva a belső architektúra utólrhetetlen fejlettségével. Felejthetetlen emlék marad a zeneterem, fekete márványfalával, közepén egy fekvő nőiakt hófehér márványfalával és még emlékezetesebb „A nagykövetség” fogadótermének szenzációs összessége, álomszerűen egybehangolt szalonjaival, falainak lágy pasztellszínűvel és butorzatának stílusos finomságával.

Hatásos előtér nyitja meg a termék sorozatát, — magas oszlopokon nyugvó stílizált szírnak mutatják az utat a csodaszép ebédlőbe, ahol az almazöld falak között nyugalmas előkelőséggel fehérlik csillogó terítkeivel a hosszú asztal, melyet stilszerű kandelaberek égő gyertyafényei tesznek még csillogóbbá. Legszebb azonban a felejthetetlen, koralaku fogadóterem, külön, egyéni díszével, a hatalmas szürkés-kék csillárral, aminek tömpített fényei egyetlen óriási amaranthörös pamlagra vetődnek. Az összehatás több, mint művészi, — tökéletes! Régi stílusok remissenciáiból, a polychromia alapos tudományából, az ellentétes színek merész egymásnak szege-

Tévedés ki van zárva!

2-szeresen védi a „Bayer” kereszt az Ön egészségét: rajta van a csomagoláson és bele van préselve minden tablettába. Ezek a csálhatatlan jelei a valódi

ASPIRIN
TABLETTÁNAK

A háromhatalmi értekezlet után

Schuschnigg kancellár és Ciano külügyminiszter táviratai a magyar kormányhoz

Budapestről jelentik: Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár hazautaztában Hegyeshalom határállomásról a következő szövegű táviratot küldte Darányi miniszterelnöknek:

— Szívből köszönetet mondok a budapesti szép és eredményes napokért. Különösen örömmel adok kifejezést, hogy ez az összejövetel is jelentősen hozzájárult személyes barátságunk és országaink bensőséges kapcsolatainak újabb kiépítéséhez. Olasz barátainkkal együtt az őszinte együttműködés szellemében folytatott tanácskozások fontos mérföldkövet jelentenek a római egyezmények alapelveinek megvalósítása terén. Kérem Nagyméltóságodat, tolmácsolja legteljesebb hódolatom kifejezését a Kormányzó Ur Őfömlétsége előtt. Schuschnigg.

Táviratot intézett a határállomásról Schmidt külügyi államtitkár is Kánya Kálmán külügy-

miniszterhez. Ciano olasz külügyminiszter Trieszthól a következő táviratot intézte Darányi miniszterelnökhez:

— Olaszországba visszatérve, szükségét érzem annak, hogy kifejezzem Nagyméltóságodnak és a magyar kormányoknak lelkes fogadtatásért, melyben Magyarországon részesítettek. Mint mindig, ez alkalommal is magyarországi tartózkodásomról felejthetetlen emléket viszek magammal és legmélegebb érzelmeit annak a barátságoknak, mely oly kedves minden olaszoknak.

AZ UNIVERSUL A KISANTANT SZOLIDARITÁST ÉS A HELYZET ALAPOS MEGVIZSGALÁST SÜRGETI

Bukarest. Saját tud. Az *Universul*, ismeretve a budapesti értekezlet hivatalos közleményét, így ír:

— Az olasz diplomáciának nem sikerült Ausztriát és Magyarországot rábírnai, hogy a Népszövetségből kilépjen. A dolog természetes, mert a genfi intézménynek elhatározó szerepe volt e két ország pénzügyi helyreállításában. Magyarország és Ausztria fenntartották azonban maguknak a jogot, hogy újra vizsgálat tárgyává tegyék a kérdést ha a Népszövetség a Berlin-Róma-tengellyel ellentétes ideológiát támogat. Ezenkívül az értekezlet

két határozatot hozott, amelyek különösen érdeklők a Kisantantot és Romániát. Az egyik: a magyar fegyverkezés kérdésében való állásfoglalás, amelyben elhatározó lépést jelent előre az, hogy a három kormány szükségessé tekinti ez alapelvek azonnali megvalósítását. A másik, minket érdeklő határozat az, hogy Olaszország és Ausztria nyilvánosan tanúságot tesznek a román-magyar viszony alakulása iránti érdeklődésükről

és reményüket fejezik ki, hogy a Románia és Magyarország közötti tárgyalások kielégítő eredményei hozzá fognak járulni a dunavidéki Európa békéjének megerősítéséhez.

Az *Universul* még a következőket írja:

— Majd még részletesen megvizsgáljuk a határozatokat, de már most meg kell állapítanunk, hogy két lényeges kérdést, amelyek husz éve foglalkoztatják a Kisantant diplomáciáját, az azonnali időszerség síkjára helyezte a budapesti értekezlet s ez a két kérdés: Magyarország fölfegyverzése és közvetett formában a romániai magyar kisebbség ügye. Tekintettel a budapesti konferenciának erre a kihangzására, soha se volt szükség a Kisantant nagyobb szolidaritására és a helyzet alaposabb megvizsgálására, mint most.

zéséből és a háterek fokozott fehér trónusából alakult ki a modern lakásberendezés csodálatosan újszerű jellege 1937-ben.

Az üveg és kristályipar szintén magas fokig jutott el; csillogó pavilonban üvegbe metszett álmok, festett ablakokon át a Sainte Chapelle színes víziói tündökölnek. A Pavillon du Bois Français, melynek bejáratán a vizisport, evezőskirándulások és hasonló örömlök serkentésül lelkes felírás hirdeti: Le bois, ami de tous les sports!! — a legnemesebb faanyagok gazdaságos kihasználására: nyújt tanulságos bemutatást. A Pavillon du Maroquinerie pedig pazar bőrmunkákat, koffersodákat, divathölgyeket elbódító kiegészítőket tár elénk. A Pavillon du Luminaire szebbnél-szebb lámpafantáziáival és a Pavillon de l'Artisanat szenzációs berendezési tárgyával, könyvnyomtatási kiállításával, művészi grafikáival szemben érdekes ellentétet fejez ki a szomszédos óriási bábszínház. Svájc pavilonja is idekerült, a Centre des Métiers mellé. Az óragyártás Mekájában két hatalmas emeleten ütnek, kopognak, muzsikálnak a legkülönbözőbb órák a tikk-takk egyhangú ütemére, míg az Alpeselek lenyűgözően plasztikus diorámai kitűnő idegenforgalmi propagandát csinálnak, óriási svájci csokoládéalapsok néma asszisztenciájával.

A Centre des Métiers a kiállítás legtanulmányosabb negyedeinek egyike. Távozáskor az az érzésünk: egész ujonnan ki vagyunk művelve. Az óriási anyagot egyébként nem is lehetett teljes egészében beleszűlni a Trocadero szomszédoságába, így másik tekintélyes részét Annexe Maillot néven helyezték el az Avenue de la Grande Armée torkolatánál, a Porte Maillot óriási körterére. Mielőtt bucsút vennénk a Centre des Métiers nagyszerű kiállításától, utolsó látogatásunk még a Pavillon de l'Architecture privée-nek szól: finom kis magánház vonzó prototípusának, melyet festőien egészít ki egy elragadó kertrészlet és végtelen harmóniák testet öltött álma: a Pavillon de l'Union Cooperative de l'Art Français!

(Folytatása következik.)

A kutya

A kutya, — kutya. Irodalmi szóval eb, közhasználatú kifejezéssel háziállat. Nagyvárosban, ahol megkülönböztetett szerepet tölt be, szabályos társadalmi lény. Osztályozható persze a kutya másképpen is. Aszerint, hogy milyen foglalkozást űz. Értelmiség és képesítés dönti ugyanis el, hogy az eb mint közönséges ház-őr, vadászkutya, vagy mint rendőrkutya keresi-e meg a kenyeret. Végsőfokon, mint kitenyészett diszpéldány, még reprezentálhat is. Mindezt azért tartottuk szükségesnek leszögezni, hogy senki ne kételkedjék abban a rokonszenven és baráti érületben, amellyel általában az eb iránt, mint kutya iránt viseltetünk. A kutyákról ugyanis tudni kell, hogy az idők folyamán teljesen hozzádomultak az emberhez és ebbeli szomorú visszafejlődésükben csaknem teljesen átvették a természetünket. A kutya megőrizte eredeti és ősi erényeit, de gazdasági állapota, szociális helyzete, társadalmi függősége az idők folyamán arra készítette, hogy fölvegyen bizonyos szokásokat és alávése magát bizonyos törvényeknek, amelyek létét és egzisztenciáját némiképpen összhangba hozzák az emberi élettel és ennek az öntudatos életnek a könyörtelen követelményeivel. A kutya ennek a szükségnek és kényszernek az alapján használja értelmét és fejezi ki érzéseit. Fejlődésében persze alá van vetve a természet törvényeinek. Az okos kutyák mellett vannak buta kutyák is, a harapósok mellett békések, a gyűlölködők mellett megbocsátók, a hűségesekek mellett hűtlenek és ennek a testi és szellemi dekadenciának a csúcsain a türelmetlen, ingerlékeny és ideges és hisztériás kutya sem tartozik a ritkaságok közé.

Barátom gyermekkorra óta kutyákkal foglalkozik. A minap találkoztunk. Összetörtnek és szomorúnak láttam. Tíz esztendő óta öregedett utolsó együttlétünk óta.

— Mi bajod? Miért látod az orrodát? — kérdeztem tőle.

— Semmi — legyintett csüggedten és olyan hangon, hogy a szívem önkéntelenül is összeszorult.

Karofogtam és betuszkoltam a legközelebbi sörcsarnokba. Megittam vele két korsó sört, akkor rászóltam, hogy fölrazzam rettentés kábultságából.

— Beszélj szerencsétlen. Látom, valami szörnyű szerencsétlenség történt veled. Beszélj, meglátod, megkönnyebbülsz, ha kiöntöd a bűnötödet.

Barátom révetegen bámult maga elé a levegőben.

— Várj — mondta, mintegy magát bátorítva.

Csöngetett a pincérnek, kikérte a harmadik korsó sört is, egy hajásra megitta, akkor rám emelte szomorú és megtört tekintetét:

— Emlékszel Pannira?

— Micsoda Pannira?

— Pannira, a foxi kutyámra.

— Arra a csámpás, keshedt kis dögre?

Nem sértődött meg, halk hangon mondta:

— Igen. Nem volt ugyan, sem keshedt, sem csámpás, de mindegy, te úgy sem szeretted sohasem a kutyát. Hat idehallgass. En ezt a kutyát háromhetes kölyökkorában kaptam és minden erőmmel és igyekezettel azon voltam, hogy rendkívüli állatot neveljek belőle. Külön kutyatanítót fogadtam számára, diétás koszon tartottam, ágyban altattam és minden két héten elvittem egyszer orvosi vizsgálatra. Elhalmoztam mindennel, ami egy kutyát erőse, egészséges, megelégedett és boldogá tehet. Panni tudomásul vette mindezt, de nem mutatott semmi különösebb örömet ezen a nagy gyöngédségen és önzetlen szereteten. Nem kísért ki az ajtóig, amikor eltávoztam hazulról, nem ugrott a nyakamba, amikor hazamentem és nem volt hajlandó részt venni semmi fajta örömben. Érzés és szenvedély nélkül élte életét. Egyéves korában megállapítottam, hogy Panninak nincs meggyőződése. Nem nyugtalanítja vágyak, nem űzi ambíció és bizonyos mértékig megvetéssel viseltetik minden olyan dolog iránt, amellyel mi emberek általában kellemebbé szoktuk tenni az életünket. Kedveltsége, kedélytelensége, — hogy úgy mondjam — állásfoglalása a környező dolgokkal és a világegyetemmel szemben nyugtalanítást kezdett és a legközelebbi vizit alkalmával külön felhívtam erre a körülményre az állatorvos figyelmét. Az állatorvos meghőmérte Pannit, megvizsgálta a gyomrát, a tüdejét, meg a szívet, a leggravaszabb módon próbára tette rejtett képességeit, hogy őszinte megnyilatkozásra kényszerítse és amikor kijátszotta a Panni ellen az utolsó utókártyáját is rövidesen és teljes határozottsággal kijelentette:

„Ez a kutya bűskomor”.

Szó nélkül pórásra vettem Pannit és hazavittem. A kutya ettől a naptól kezdve még zárkózottabb lett. Hívószavamra nem válaszolt, parancsaimat kifejezett undorral teljesítette. Akkor egy napon beszüntette az étkezést is. Két hónapig élt még, egy reggel holtan talál-

A lengyel és magyar államfők találkozása a történelmi emlékü krakkói Wawel-kastélyban

Varsóból jelentik: Hóry András varsói magyar köveit intervjút adott a lapoknak Horthy kormányzó küszöbönálló lengyelországi látogatásáról.

— A lengyel és magyar államférfiak az évszázados krakkói Wawel-kastélyban találkoznak egymással. Itt fogadja a lengyel köztársasági elnök Magyarország kormányzóját. Ez a

körülmény különös érdeklődésre tarthat számot, mert a történelmi kastély tele van közös lengyel-magyar emlékekkel. Ebben a kastélyban játszotta történelmi szerepét Hedvig királyné és Báthory István.

Hóry András a továbbiakban kijelentette, hogy bár a bieloyicai vadászat több napig tart, nincs kizárva, hogy a kormányzó rövid látogatást tesz Varsóban is.

Századik ülészak a Népszövetség tanácsában

Ünnepi keretet akarnak adni a jubileumnak. — Litvinov hiányozni fog az ülésről

Genéből jelentik: Január 17-én, hétfőn nyílik meg a Népszövetség tanácsának századik ülészaka Adle Musztafa iraki külügyi államtitkár elnöklétével. A századik ülészaknak bizonyos ünnepi kereteket készítenek adni anélkül azonban, hogy ez bármely irányban tüntető jelleget öltene. Avenol főtitkár az ülészak előkészítése céljából Londonban járt és jelenleg

Párizsban tartózkodik, ahonnan esütörtök este érkezett vissza Genbe. A népszövetségi tanács ülésén sok állam külügyminisztere személyesen vesz részt. Így Micscu román külügyminiszter is. Litvinov szovjet külügyi népbiztos nem vesz részt a századik ülészakon. Oroszországot ez alkalommal Surics párizsi nagykövetség képviseli.

Megdöböntő garázdálkodást vittek véghez Temesváron a veszettkutyák

1937-ben száz embert utaltak a kolozsvári Pasteur-intézetbe. — Védőoltás hiányában kezelés nélkül maradnak az összemart falusiak

Temesvár. Saját tud. A városi állatorvosi hivatalnál most készült el az elmúlt év kimutatása. A kimutatás, — amelyet az egészségügyi miniszteriumba terjesztettek, megdöböntő képet nyújt arról, hogy milyen garázdálkodást vittek véghez Temesváron 1937-ben a kóbor- és veszett kutyák.

A statisztika szerint ugyanis száz egyént utaltak kezelés végett Kolozsvárra, az ottani Pasteur intézetbe.

Ezek közül 88 megmártat a város küldötti a Pasteur-intézetbe, míg tízenketten saját költségükön utaztak Kolozsvárra, hogy ott a veszettség elleni szükséges védőoltásokban részesüljenek.

Az állatorvosi hivatal a megdöböntő kimutatással kapcsolatban ismételtelen rámutat arra,

hogy milyen nagy mértékben szükség van a Bánságban is egy Pasteur-intézet felállítására.

Ez a probléma tulajdonképp nem is ütközik súlyosabb akadályokba, csak egy kis belátás és áldozatkészség kellene ahhoz, hogy a kérdés megoldást nyerjen. Temesváron ugyanis már évek óta készen áll a létesítendő Pasteur intézet céljaira szolgáló épület, csupán annak berendezése hiányzik még.

A berendezés költségeinek fedezése körül Temesvár és Arad város vezetősége között már több év óta állandó vita folyik, addig azonban egyetlen álhidaló indítvány sem hangzott el, amely lehetővé tenné a Pasteur-intézet létrehozását,

holott Aradnak is elsőrendű érdeke, hogy ez az

egészségügyi intézmény működését megkezdje. Amennyiben a kért hozzájárulást Aradváros megadná, az aradi lakosok is a temesvári Pasteur-intézetben nyernének elhelyezést.

Ennek a kérdésnek mielőbbi megoldására tehát, amennyiben hét vármegye lakosságát is érinti, nagyon is időszerű és halasztást annál is kevésbé szenvedhet, mert a fertőzött egyének Kolozsvárra való beutalása, mint az a temesvári állatorvosi hivatal kimutatásából kitűnik, személyenként nem kevesebb, mint 732 leibe kerül, tehát a városnak tetemes költséget jelent. Ennél is súlyosabb azonban, hogy — amint arra az állatorvosi hivatal feltekerése is rámutat —

akiket Temes-torontál megye falvaiban mar meg a veszett, vagy veszettgyanus kutya — egyáltalán nem részesülnek kezelésben. Ennek oka az, hogy a községi elbíróságok költségvetéséből a megmárt egyéneknek a kolozsvári Pasteur-intézetbe való beutalására nem telik s miután ezek a falusiaknak többnyire maguknak sincs pénzük — sőt közülük sokan tisztában vannak a veszéllyel — a legdöböntőbb oltás nélkül marad.

Mindezeket részletesen feltárva, arra kéri a temesvári állatorvosi hivatal az egészségügyi miniszteriumot, hogy miután Araddal nem sikerült megegyezni a Pasteur-intézet felállításának kérdésében, legyen a város segítségére. Különösen kihangsúlyozza a jelentés azt, hogy ezáltal nemcsak a város szabadul meg jelentős pénz-kiadástól, de a falusiaknak is könnyebben alkalmuk lesz kezelletni magukat.

tam vackán. Kimúlt minden betegség nélkül, pusztán szomorúsága és bűskomorsága súlya alatt.

Barátom ezzel be is fejezte Panni életéről és haláláról szóló megható történetét.

Ennek most két hete. Barátomat ma ismét láttam az utcán. Egy bágyadt küllemű, rozoga, sárga tacsókó aprított mörögte. A bú és a

bánat, a gyógyíthatatlan bűskomorság valóságos csöpögött a boldogtalan állatból. Néztem őket és hirtelen világosság támadt bennem, a Panni is, meg ez a tacsókó is egészséges volt, amíg a barátomhoz nem került.

A barátom beteg, szólni kellene a tacsókónak, hogy vigye orvoshoz és vizsgáltsa meg.

(—)

Nagy válság a francia közéletben

A munkaviszályok miatt elkezdődött a pénzfőző örület. — A kormányelnök a parlamentben megállapította, hogy a nép nem bizik az ország sorsában

Párizsból jelentik: A francia kamara újból megválasztott elnöke, Herriot székfoglalójában a külpolitikai helyzetről szólva, megjegyezte, hogy bizonyos genfi kiszámítások szerint a világ naponként egymilliárd frank értéknek megfelelő összeget költ fegyverkezésre. „Mi lesz ennek az örületnek a vége?” — tette fel a kérdést. Egyben azonban örömmel állapította meg, hogy már bizonyos közeledés mutatkozik annak a két nemzetnek a fiatalosága és hadviseltjei között, amely nemrég még oly elkeseredetten harcolt egymással. Talán szabad remélni, hogy ezek a népek, amelyek a legtöbbet adtak a civilizációnak, közeledni fognak egymáshoz, hogy megkíséreljék a fegyverkezésnek legalább fokozatos csökkentését, amivel a világpolitikában enyhülést hoznának.

Herriot székfoglalója után Chautemps miniszterelnök emelkedett szólásra és elmondotta előre jelzett beszédét. Utalt arra, hogy a pénzügyi helyzet Franciaországban a december hónap folyamán mentes volt minden zavartól, azóta azonban

a pénzügyi válság váratlan nyugtalanságok zavarták meg, pedig az ország pénzügyi helyzetében semmi ok nincs a nyugtalanságra. A költségvetés egyensúlyban van és a kincstár eleget tud tenni minden esedékes kötelezettségének. Nyugtalanság mutatkozik társadalmi téren is

és egyesek ezeket a nehézségeket igyekeztek a maguk céljaira kihasználni, ami komoly megpróbáltatásoknak tette ki a francia nép idegét. A zavarok azonban megnyugodtak s a közönség sztrájkja sem tartott sokáig. A leghatározottabban visszautasítja azokat a híreszteléseket, mintha ő kettős szerepet játszott volna ezen a téren.

— Emberies érzéssel figyelem, — mondotta — a munka-viszályokat, de

nem engedhetem meg, hogy a közönség alkalmazottai fellázadjanak a nemzet ellen. Ennek a kérdésnek egyszerűsmindenkorra való rendezésére a parlamentnek egy munkakódexet kell megszavaznia, mely biztosítja a társadalmi békét. Nyugodt határozottsággal kell kijelentnem, hogyha egyes emberek továbbra is zavarják a közbékét, a törvény ereje le fog sújtani rájuk.

A miniszterelnök ezután utalt arra, hogy Franciaországban bizonyos erkölcsi válság mutatkozik, mely abban nyilvánul meg, hogy a nép nem hisz az ország sorsában. Felhívást kell intézni az országhoz, hogy megismerje e félelem és aggodalom alaptalan voltát. Chautemps ezután a valuták ellenőrzésével foglalkozott.

— A frank elleni támadás órájában — ugymond — lesznek olyanok, akik kényszer-rendszabályokra gondolnak, de az én véleményem az, hogy hasonló rendszabályok nem járnának kívánt eredménnyel.

NAGY TUSAKODÁS A KORMÁNY IRANTI BIZALOM KÉRDÉSÉBEN.

Beszéde végén Chautemps kérte a nemzetet, bízzék magában és bízzék a kormányban. Ezután felvetette a bizalmi kérdést. Az elnök az ülést többször felfüggesztette, s közben a szociálisták, kommunisták és a baloldali csoport tanácskozást folytattak a bizalmi szavazat kérdéséről. Éjjel után nyitották meg újból az ülést. Elsel radikális szocialista interpellált a miniszterelnök nyilatkozatával kapcsolatban.

A jelek szerint a szociálisták és kommunisták között ellentétek vannak. A késő éjszakai órákban tárgyalások folytak a kormányelnök és a baloldali megbízottak között.

A FRANCIA SZOCIÁLDEMOKRATAK TÁMADJÁK A KOMMUNISTÁKAT.

A francia reggeli lapok egyrésze, még az ellenzékiek is és a radikális szociálista „Republique” is feltűnő helyen közlik két szociáldemokrata képviselő cikkét, amely rendkívüli heves kommunistaellenes támadást tartalmaz. A cikk először néhány nappal ezelőtt a szociáldemokrata pártlapban, a „Populaire du Centre”-ben jelent meg Echadour és Roumajon képviselők aláírásával. Mindkét képviselő keményen támadja a kommunisták próbálkozásait, a sztrájkra való izgatást és mindenekelőtt a kommunistáknak azt a törekvését, amely a kommunistákat a szociáldemokrata párttal szeretné összehozni. Többek között így írnak:

— Ugy gondoljuk, hogy Stalin nem tehetős ember, hanem egy megvetésre méltó lény, kegyetlenebb, mint Rettenetes Iván, egy vérszomjas zsaruok, aki semmitől sem riad vissza. hogy diktatúrát továbbra is fenntartassa. Vajon elmondhatjuk ezt joggal a „proletár egységpártban” is? A „Humanité” minden állításával szemben is azt hisszük, hogy Thorez (a francia kommunisták vezére) egyáltalán nem nagy államférfi, hanem egyszerű demagóg. Ugy gondoljuk, hogy Szovjet-Oroszország kormányzata nem a legkiválóbb. Mi sokkal inkább hiszünk olyan férfiaknak. Mint Kléber, Legay, Walteer Citrine és André

A pénzpánik megelőzésére bezárják a tőzsdét Segélyt kérnek Angliától és Amerikától a frank elleni támadással szemben

Párizsból jelentik: A francia lapok pártállásuk szerint ismertetik a helyzetet. A „Paris Soir” szerint a kormány a frankpánik megelőzése és az üzérkedés letörése céljából pénteken lezárja a tőzsdét és egyben Angliához és az Egyesült Államokhoz fordul, hogy nyujtsa-

nak támogatást a frank elleni támadással szemben. Kormánykörökben hangoztatják, hogy nincs szó kormányválságról. A francia bank kormányzója is bejelentette, hogy az izgalom tulzott. Az ellenzéki sajtó azonban e kijelentések ellenére is azt írja, hogy a kormányválság kitorése csak rövid idő kérdése.

A TŐZSDE IZGATOTT.

Párizsból jelentik: A tőzsde hangulata továbbra is izgatott. A valutaszabályozó alap módosította eddigi haramodort és szabadon engedte kialakulni a valuták árfolyamát. Ennek következtében csütörtökön a fontsterling és a dollár árfolyama emelkedett. A font árfolyama a szerdai 147.63-al szemben csütörtökön 149.50-el, a dollár árfolyama a szerdai 29.53 háromnegyeddal szemben csütörtökön 29.93-al zárult. Az „Information Financiere” jelentése szerint a valutaárfolyamok a hivatalos zárlat után tovább emelkedtek.

TÜNTETŐ MENET A PÁRIZSI NAGYKÖRUTON.

Párizsból jelentik: Este 6 óra tájban 1500 szállítómunkás tüntető menetben vonult fel a nagyköroton s közben az internacionálét énekelte s körmenést követelt. Mintegy félóra hosszat tartott a tüntetés és a közlekedés rendjét alig lehetett fenntartani. A rendőrség végül szétszórta a tüntetőket.

Merev nyak

**Gon'oskodjon azonnal
eről az orvosságról!**

Hogy azonnal megszabaduljon a merev nyaktól — kenje Sloan's-szal. Ne dörzsölje be! E csodás készítmény gyógyító hatása Ön helyett dolgozik. Táplálja a fájo szöveteket friss és tiszta vérell, ami eltünteti a dagasztot, megszünteti a fájdalmat.

Minden gyógyszerárban és drógeriában kapható. Nagy üveg 60, kis üveg 35 lel.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

Gide, amikor Oroszországból való visszatérésükkor figyelmeztetnek, hogy ott a nyomor rettenetes, a szabadság ismeretlen, gyűlölet mindenütt és egyedül a hazugság az ur. Hiszünk, hogy a goodrich-i sztrájk, amely semmiégből pattant ki, azután a párizsi forgalmi alkalmazottak sztrájkja képtelenségek és ezek a sztrájkok azzal a veszéllyel járnak, hogy az ország földműves rétegét és a középosztályt a munkásság ellen hangolják. Legyünk tehát egyszer már őszinték és mondjuk ki, hogy mi a kommunisták reménysége: Egységpártot akarnak fenntartani, hogy ezáltal elérhessék a harmadik internacionálé nagy álmát és a Stalinpolitikát támogassák. A többi mind csak álarc, hazug kitalálás és csalás. Megmondjuk tehát a kommunistáknak egészen őszintén: Nem bizunk a felénk nyujtott kezetekben!

VILÁGHIRÜ REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony leány és a regény hőseivel együtt élj át élelüket boldogságukat és bánatukat.

1. Adrich És támpast adott kezembe az Ur	99 lel
2. Adrich Száll a fehér madár	96 lel
3. „ Család kör	66 „
4. „ Ella kisasszony	66 „
5. Lyttkens Ne várjatok vacsorára (Ez orvosnő regénye)	96 „
6. Br. Orczy Az öszekuszalt fonál	66 „
7. „ Az okos Pimpernel	66 „
8. Bottome: Orvosok	115 „
9. Fion. Hátközött emberek	86 „
10. Mavrie G. Urhálgy állást keres	66 „
11. J. B. Priestley: Jóbarátok	138 „
12. Mitchell: Elkujta a szél	264 „

Kapható könyvkereskedésünkben.

Az orvosi etika és a keresztény erkölcs

Írta: **Bochkor Adám**, egyetemi magántanár

Vannak, akik nem tartják jogosultnak, hogy orvosi etikáról beszéljünk, amikor a keresztény erkölcsi felfogást amúgy is magunkénak valljuk s az egyúttal az orvos erkölcsi magatartását is meghatározza. Van tehát keresztény erkölcs — mondják —, de nincs ilyen vagy amolyan rendi etika. Ebben az okoskodásban van ugyan némi igazság, mert hiszen az orvosi etika is végeredményben a keresztény morálban gyökerezik, de viszont az élet társadalmi vonatkozásai olyan sokoldalúak és olyan szövevényesek, hogy joggal beszélhetünk az egyes hivatásszervezeteknek etikájáról is.

Vegyük csak az orvosi rendet. Az orvosi hivatásnak és gyakorlatnak olyan különleges jellege és annyi részletkérdése van, hogy a keresztény erkölcsen azokkal külön természetesen nem foglalkozhatik, hanem a rendi etika van hivatva arra, hogy ezt a feladatot vállalja. Vállalnia kell azért is, mert nem magától értődik, hogy aki a keresztény erkölcsen főbb parancsait ismeri, az egyúttal a rendi etikának sokszor bonyolult, a körülmények ismeretét, finom megkülönböztetést kívánó kérdéseit helyesen tudná megítélni. Ha a tapasztalat és az idő ezt a helyes érzéket sokszor ki is alakítja az orvosokban, különösen ha vallás-erkölcsi nevelésben részesültek és ezt az alapot továbbra is ápolni igyekeznek magukban, a kezdő orvosoknak nincsen alkalmuk a rendi etika szövevényeibe — éppen a tapasztalat és idő hiánya miatt — kellő betekintést nyerni. Márpedig természetes, hogy a rendi etikának magas színvonalát nemcsak az idősebb, hanem a fiatalabb orvosoknak is el kell érniük, úgy a eszét, mint elsősorban embertársaik érdekében. Képzhetető-e szilárd erkölcsi felfogás vallás-erkölcsi nevelés nélkül, magas orvostikai színvonal a rendi etika részletkérdéseinek ismerete nélkül?

Az orvosi titoktartás

Nézzünk csak néhány kérdést az orvosi etika köréből. Egyike a legszövevényesebb és legkényesebb kérdéseknek kétségkívül az orvosi titoktartás kérdése. Anélkül, hogy ennek erkölcsi fejtetése bocsátkozhatnánk vagy orvosi vonatkozásait részletezhettünk, csak arra mutatunk rá, hogy a természetjog titoktartásra kötelez mindenkit, aki valamilyen hivatást tölt be. Ilyen pl. az orvosi hivatás is, amely egyik legfontosabb egyéni érdekét és közérdeket, az egészséget, illetőleg a közegészségügyet szolgálja. A gyakorlati élet az orvost gyakran betegének a legfellebbezhetőbb titokként őrzött betegségével vagy állapotával ismerteti meg. Nagy tapasztalatra, emberismeretre, tapintatra és finom erkölcsi érzékre van szüksége az orvosnak, hogy adott esetben mindjárt kellő okossággal és bölcseséggel tudjon eljárni. Az orvosi titoktartásról már egész monográfiák jelentek meg, pl. hogy mást ne említsünk, Brouardelnek, Morachenak, továbbá magyar részről Székely Agostonnak a munkája. A titoktartást nemcsak a természetjog, hanem a pozitív jog is vedi, amióta a büntető törvénykönyvek a titok felfedezéséről és az orvosi felelősség feltételeiről írnak.

Hivatás vagy mesterség?

Az orvos mindenekelőtt a kötelesség és a lelkiismeret embere kell, hogy legyen. Erre azonban csak akkor képes, ha az erkölcsi felelősséget és hivatásának a méltóságát mélyen átérzi. Csak az erkölcsi felelősség tudja tehát az orvost hivatásának a magaslatán megtartani és megóvni őt az emberi gyöngeségektől. Egyedül a polgári felelősség erre az erkölcsi szilárdságra nem képesítheti az orvost. Kell-e említeni, hogy az orvosnak különös tulajdonságokkal kell rendelkeznie, ha hivatását méltóképpen és az emberiség javára akarja betölteni? Már a nehéz és hosszú tanulmányi idő sikeres elvégzése különös szorgalmat, ügyességet és bizonyos értelmi kvalitást, nevezetesen fíléképességet és okosságot kíván. Önmagának, másoknak és hivatásának a megbecsülése további szükséges kelléke a jó orvosnak. Önmagának érdektelen, szakadatlan odaadása betegei számára, ha kell, akár az önfeláldozásig, az orvos apostoli lelkéből fakad. Ne felejtjük, hogy a tökéletes odaadásnak igazi moti-

vuma az emberszeretet, a jóindulat és a könyörület. Önző, materialis gondolkodású emberek, ha egyébként megfelelő értelmi képességekkel rendelkeznek is, nem lehetnek mélyérzésű, ideális orvosok. Az orvosnak a kartársaihoz, a betegekhez való viszonyával az orvosi etika szintén részletesen foglalkozik, amire azonban itt már nem térhetünk ki.

Az orvosi etika mai nagy kérdése

Az abortus, a neomalthusianizmus, az euthanasia, az eugenika, a sterilizáció mind megannyi kérdés a rendi etikának, de természetesen a keresztény erkölcsnek is. Ez utóbbinak elvi állásfoglalását a keresztény orvosnak mindig szem előtt kell tartania. Említsük-e pl. az abortus kérdésében a sokat vitatott orvosi javallatokat, amelyek a tapasztalatok gazdagodásával és az orvostudomány előhaladásával mind szűkebb térre szorítkoznak és ezzel is a keresztény erkölcsen szigorú álláspontját igazolják? Kell-e szólni a neomalthusianizmusról, erről a szomorú társa-

dalmi bajról, amely a szaporodás megakadályozásának egyik gyakran igénybevett eszköze és egyúttal testi-lelki betegségeknek, meddségnek az okozója? A neomalthusianizmus lelkipásztoroknak, hívő katolikusoknak egyaránt sok gondot okoz. A néhány éve felmerült Ogino-Knausz-féle periódikus megtartóztatást, mint fiziológias és erkölcsileg általában megengedett módját a szaporodás megakadályozásának, sokan örömmel fogadták, de sajnos, megbízhatóságáról az orvosi vélemény még nem mondta ki az utolsó szót. Néhány év előtt, amikor a Népszövetség közegészségügyi szakosztályában ezekről a kérdésekről szó volt és a katolikus erkölcsi felfogással ellentétes határozatot akartak hozni, a katolikus orvosok erélyes tiltakozása akadályozhatta azt meg.

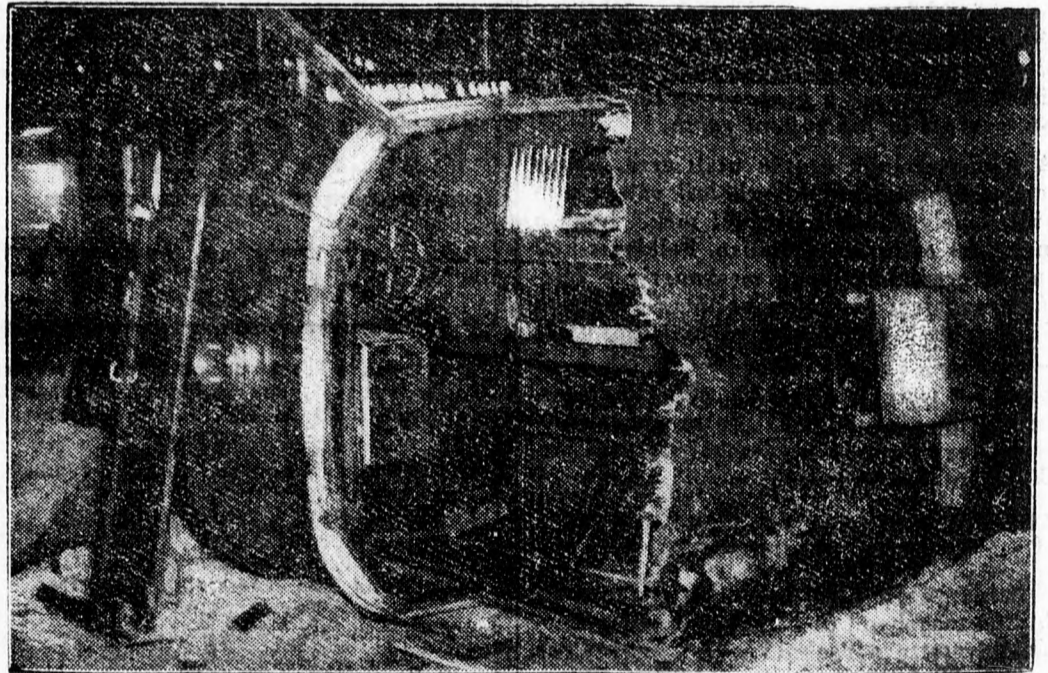
Az eugenika és a sterilizáció kérdése ismét aktuálissá vált, különösen amióta a sterilizációs törvény Németországban napvilágot látott. Nyilvánvaló, hogy ehhez a kérdéshez a keresztény erkölcsnek és az orvostudománynak is van még szava. Az euthanasiaival nem régen foglalkozott az angol orvosegyesület. Ez ugyanis azt a javaslatot terjesztette elő, hogy törvényes úton biztosítsák bizonyos esetekben a halálos betegnek azt a „jogát”, hogy az orvostól a fájdalomtalan halált kérhesse, terhes és fájdalommal járó életének megrövidítése céljából. Az euthanasia törvényes bevezetése ellen a katolikus orvosok nemzeti egyesületei mozgalmat indítottak és állásfoglalásukat a Párizsban székelő katolikus orvosegyesületek központi titkársága elé terjesztették. Magától értődik, hogy a katolikus orvosok az angol felfogást nemcsak világnézeti alapon, hanem erkölcsi és tudományos szempontból sem tehetjük magukévá.

Erkölcsi alap nélkül nincs igazi orvos

A felsorolt néhány példa eléggé bizonyítja az orvosi etika jelentőségét az orvosképzés szempontjából. Nem lehet elfogadni azoknak az álláspontját, akik az orvosi etika tanítását nem tartják szükségesnek. A mi felfogásunk éppen az elkezelt tartja igaznak. Az etika tanítása ugyanis nemcsak erkölcsi alapot ad a leendő orvosnak, hanem a rendi etika szövevényes kérdéseiben való eligazodást, vagy legalábbis tájékozódást nyújt és a túlon-túl materiálval való foglalkozáson kívül alkalmat ad arra, hogy a hallgatók az ember szellemi és erkölcsi életének értékelését jobban megismerjék. Márpedig mindezt a szaktárgyak tanítása alatt, alkalom és idő hiányában, nem igen sajátíthatják el. A magam részéről elsősorban az orvosi etika tanítását, de azután bizonyos filozófiai alapismeretek elsajátítását is rendkívül fontosnak tartanám. Az orvostudomány szükségképpen a materiál helyezi előtérbe és az ember lelkiségét, mint ahogyan az a keresztény erkölcsen szerint kívánatos volna, nem eléggé domborítja ki. A materialista gondolkodásnak tulajdonítható, hogy az orvosok, különösen régebben, betegségek gyógyításáról szerettek beszélni és nem vették eléggé figyelembe a beteg embert. A kettő természetesen nem azonos. Lélek nélkül és lelki behatások nélkül az embert igazán megérteni és a be-

tegségek egyéni alakulását kellően értékelni nem lehet.

Az orvosi etika alapját nem a laikus morál szolgáltatja, hanem a keresztény erkölcsen. Ez pedig lényegesen különbséget jelent. Míg laikus morált, bizonyos értelemben, a velünk szemben álló, más világnézeti társaságok, pl. szabadkőművesek is elfogadnak és különben is az a materializmussal egészen jól megfér, addig a keresztény erkölcsi felfogás szerint az erkölcsiségnek három olyan alapvető feltétele van, amelyet az ellentétes tábor nem igen szokott elfogadni. Az egyik a szabadakarat; e nélkül ugyanis erkölcsileg jó vagy rossz cselekedetről komolyan beszélni nem is lehet. A másik feltétel Isten létezése. A Teremtő és legfőbb törvényhozó nélkül, aki csalhatatlan és abszolút lény, nincsen sem erkölcsi kötelezettség, sem kötelesség. A harmadik feltétel a lélek halhatatlansága. Ha ezt nem fogadjuk el, nincs megfelelő szankció sem a bűn és az erény számára. Csakis a keresztény erkölcs alapján képzelhetjük tehát el az igazi orvosi etikát. A kettő közötti szoros kapcsolat teszi kívánatosá, hogy a keresztény erkölcsenban járatos és aszerint élő orvos adja elő a rendi etikát, amelyre éppen a mai időknek nyit vagy burkolt világnézeti harcában van feltétlen szükségünk.

Prágában borzalmas villamosszerencsétlenség történt.

Egy három kocsiból álló villamosszerelvény vezetőkosijának féke elromlott s a kocsik kiugrottak a sínekből. Két kocsi teljesen összetört. Két halálos és 28 súlyos sebesültje van a katasztrófának.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatala és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. 1938. Égész évre 800, félévre 400 negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 30 P, félévre 15 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István
Cluj, Piața Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza. Csakis válaszbellyel magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Enyhé marad, de újra szeles és felhős időjárás várható.

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG LEGNAGYOBB PÉNZÜGYI BOTRÁNYA. Varsóból jelentik: Lengyelországot nagy pénzügyi botrány tartja izgalomban. A galíciai „Limanova” kőolaj-társaságnál, mely francia tőkecsoport kezén van, hamis könyvelésnek jöttek nyomára és becsles szerint nyolcmillió zlotyval károsították meg az államot. Tizennyolc év óta folyt rendszeresen könyvek és mérlegek hamisítása, hogy a valóságnál kedvezőtlenebb képet adjanak helyzetükről és így megszabaduljanak a sok adótól. A lapok szerint a lengyel közléstársaságban, annak fennállása óta, nem volt ilyen nagyarányú pénzügyi botrány.

Beiktatták Máramarosziget új időközi bizottságát. Saját tud. A város újonnan kinevezett időközi bizottságának beiktatása a közeli napokban történt meg. Az új városvezetőséget — amelynek elnöke T. Pusca kereskedelmi liciumi igazgató — a helyettes megyefőnök iktatta be hivatalába, ami után a bizottság meg is tartotta első ülését.

Ezüstlakodalmom. Temesvár. Saját tud. Megkapóan szép ünnepség ment végbe a józsefvárosi plébánia-templomban. Zsutty Béla, a helybeli siketnéma-intézet tanára most tartotta meg feleségével, született Schulz Juliskával házassága huszonöt éves jubileumát. A jubileum házaspár szentmisén vett részt, amelyet Metzger Márton dr. prépostplébános mondott, aki azután a házastársak frigyét újból megáldotta. A prépostplébános megható beszédet intézett az ünnepiök-höz, akiket nagyszámu rokonság kísért a templomba. A szép ünnepségen résztvettek az ezüstmennyegző házaspár gyermekei is: fiúk, aki orvos és leányuk, aki képesített tanítónő. Zsuttyné fivére, Schulz István volt újbessenyői plébános pedig Metzger dr. préposttal egyidejűleg mondott szentmisét.

Beiktatták hivatalába Szilágysomlyó ideiglenes tanácsát. Saját tud. A belügyminiszter, dr. Vidican Teodor szilágymegyei prefektus elterjesztésére, Szilágysomlyó polgármesterévé Cozmuta Octavian beszercei prefekturái tisztviselőt nevezte ki, alpolgármester pedig Popa Virgil, a szilágysomlyói gimnázium zenetanára lett. A bizottság tagjai: Tolca Pompei tanár, Baiesan Alexandru görögkeleti lelkész, Botan Victor igazgató-tanító, Ranga Ilie, Hendea Joan, Moldovan Josif és Cordis Victor. Mint a névsorból látható, a bizottságnak nincs egy magyar tagja sem. Az új bizottság ünnepélyes beiktatását Te Deum előzte meg, utána pedig harminczemélyes bankett volt, amelyen többen szóaltak fel.

Engedélyezik a szatmári református egyesületek működését. Saját tud. A liberális kormány prefektusa a nagybányai református egyházkerület összes vallásos alakulatait, ugyanint beismisziók, fiu- és leányzövetségek, férfi és női vallásos alakulatok működését, azzal az indoklással, hogy tevékenységük államellenes, felfüggesztette, illetve betiltotta. A liberális prefektus határozata, minden tárgyilagossá ember megállapíthatja ezt, téves felfogáson alapult, mert a keresztény egyházak belső megerősödése az állam megerősödését jelenti. Boros Jenő református esperes a napokban felkereste dr. Barbul Illés Mátyás prefektust, aki kijelentette, hogy a hitépítő alakulatok működése elé semmiféle akadályt nem gördít s az egyesületek betiltására vonatkozó rendelkezést rövidesen hatálytalanítja. A prefektus nyilatkozatában kijelentette még, hogy a kormány súlyt helyez a különböző keresztény felekezetek békéjére és együttműködésére.

Felsővisón átmeneti bizottság vette át a községi ügyek vezetését. Máramarosziget. Saját tud. Felsővisó község ügyeinek vezetését átmeneti bizottság vette át, amelynek elnöke Marin Nicolae nyugalmazott csendőrmester, a CAPS jelenlegi tisztviselője. Az újonnan kinevezett bizottságot T. Pusca, a máramaroszigeti átmeneti bizottság elnöke iktatta be hivatalába.

SULYOS ÖSSZECSAPÁS BÉCSBEN A NEMZETI SZOCIALISTÁK ÉS A RENDŐRÖK KÖZÖTT. Bécsből jelentik: Csütörtök este 10 óra után Bécs szívében a nyugati pályaudvar környékén súlyos összecsapás történt tüntető nemzeti szocialisták és a rendőrök között. A csütörtök este érkező gyorsvonattal az olasz katonai akadémia növendékeinek egy csoportja érkezett Bécsbe a város megtekintésére. Fogadtatásukra megjelentek a pályaudvaron az osztrák ifjúsági szervezetek képviselői, vezetőikkel. Ugyanakkor a pályaudvar környékén lévő mellékutakban mintegy 300 főnyi fiatalok nemzeti szocialista gyűlt össze, akik nemzeti szocialista jelszavakat kiabálva tüntettek. A szolgálatot teljesítő rendőrök egy tiszt vezetésével a tüntetők ellen vonultak, akik erre elbújtak, majd újból összeverődtek és lerántották lováról a rendőrtisztet, akit összevertek. Csakhamar rendőrségi riadóautó vonult ki a helyszínre, ahol a tüntető csoport újabb és újabb rendezavarást okozott. Az összeütközés során több rendőr megsebesült. A tüntetők közül csak egy szenvedett könnyebb sérülést. A rendőrség ötven fiatalembert előállított.

Zürichi zárlat. Párizs 14.25, London 21.63 fél, Newyork 433.37, Brüsszel 73.25, Miláno 22.77, Amsterdam 241, Berlin 174.30, Bécs — schilling 81.10, Prága 15.20, Varsó 82, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Megalakult Nagykároly új időközi bizottsága. Nagykároly. Saját tud. Vidican Teodor dr. Szilagy megye prefektusa Nagykárolyba érkezett, ahol felavatta a város új időközi bizottságát. Az avatási ünnepség a városhaza nagytermében ment végbe, ahol a megyefőnök felolvasta a régi tanács feloszlására vonatkozó rendeletet, majd az újonnan kinevezettek névsorát, amely szerint Nagykároly új városi bizottságának tagjai a következők: Elnök: Pop Iuliu dr. ügyvéd, alelnök: Condor Vasile dr. ügyvéd. Bizottsági tagok: Negrean Josif borkereskedő, a Nagykárolyi Kereskedő Társulat elnöke, továbbá Borza Ignatiu, Mercas Vasile, Vanca Valentin, Farcasiu Alexandru, Jancu Izidor és Lasita Ioan. A kinevezett tagok Vidican Teodor dr. prefektus kezébe letették az esküt, majd a megyefőnök tiszteletére a Casa Culturala helyiségében közvacsora következett.

FALUSI MALMOK IS ÖRÖLHETNEK FEHÉR LISZTET. Temesvár. Bogdan Antai dr. temes-torontali és Teicu Joan dr. carasi prefektus közösen intervenáltak Goga miniszterelnöknél a vámörleli malmok, illetve a termelők érdekében. A két banáti megyefőnök kérte, hogy a termelők ne csak egységes lisztet kapjanak, hanem fehér lisztet is. A miniszterelnök magáévá tette a kérelmet és kijelentette, hogy a földművelésügyi minisztérium útján megteszi az intézkedést, hogy a falusi malmok ezentúl bármilyen lisztfajtát örölhessenek.

Halálozás. Takács Mihály 39 éves korában meghalt. Temetése január 14-én délután 3 órakor volt a velencei kápolnából. (Caritas.)

A nyugdíjasok életbenléti bizonyítványai tüntessék fel az állampolgárságot is!

Bukarestből jelentik: Az ország vasutigazgatóságához a CFR nyugdíjasok illetményeinek kiutalásával egyidejűleg az a rendelkezés érkezett, hogy a nyugdíjak csak abban az esetben folyósíthatók, ha a nyugdíjasok igazolják, hogy román állampolgárok. Ugyancsak az év elején kell tudvalevőleg a nyugdíjasoknak életbenléti bizonyítványukat is betérjeszteni az illetékesekhez. A nyugdíjasok a fentemlített rendelkezésre való hivatkozással, azt kérték, hogy az életbenléti bizonyítványban egyben a nyugdíjas román állampolgárságát is igazolják a hatóságok.

A városok eleinte elzárkóztak a kérés elől, újabban azonban mindazokban az esetekben, amikor a nyugdíjs román állampolgársága igazolt, az életbenléti bizonyítványban ezt is feltüntetik. Ugyanakkor a vasutigazgatóságok úgy intézkedtek, hogy a nyugdíjasok hozzák magukkal az állampolgárságra vonatkozó irataikat és azokat összehasonlítják az életbenléti bizonyítványban levő adatokkal. A CFR nyugdíjasok remélik, hogy ilyenformán most már nem gördülnek akadályok nyugdíjaik felvétele elé.

TUDNIVALOK a „Magyar Lapok” nagy ajándékakciójáról

A Magyar Lapok kiadóhivatala, mint minden esztendőben, úgy ezidén is megrendezi nagy ajándéksorsolását előfizetőink között. Ne felejtse el tehát senki előfizetőink közül azt a határnapot, amely részesevé teheti egy nagyszerű utazás élményének, az Eucharisztikus Világkongresszus felemelő napjainak, egy kellemes üdülésnek, vagy egy értékes ajándéknak!

Azok az előfizetők, akik előfizetési díjukat legkésőbb

február 10-ig

egész esztendőre kiegyenlített, résztvesznek az alábbi nyeremények kisorsolásán:

1. Ingyenes római utazás.
2. Tóth Tihamér összegyűjtött munkáinak tíz kötete, diszkutésben.
3. Egy 3×1 lámpás rádlió.
4. Ingyenes részvétel az ezévi eucharisztikus kongresszuson (utiköltség és ötnapi ellátás).
5. Teljes legújabb szentírás, öt kötetben, díszes kiadásban.

Azok az előfizetők, akik előfizetési díjukat legkésőbb

február 10-ig

félévre egyenlített ki, az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásán vesznek részt:

1. Hatnapos ingyenes tartózkodás a Püspökfürdőben, május vagy szeptember hónapban.
2. Egy fényképező gép.
3. Egy 6 személyes ezüst desszert-készlet.
4. Ezer lei értékű könyv könyvosztályunkból, tetszőszerinti választással.
5. Egy 85×100 centiméteres perzsaszőnyeg.

Meg vagyunk győződve arról, hogy előfizetőink ezalkalommal is örömmel fogadják ajándékakciónkat. Az a feltétel amihez az ajándékakción való részvételt költjük, nem jelent nagyobb megterhelést előfizetőink számára, hiszen a lap előfizetési díját úgy is kiegyenlítették s a sorsolás érdekében csupán az előfizetési díj kiegyenlítését kötöttük határidőhöz.

Megváltozott a máramaroszigeti fűszerkereskedők esti zárórája. Saját tud. A munkaügyi felügyelőség a napokban rendeletet adott ki, amely megváltoztatja a máramaroszigeti fűszerkereskedők záróráját. A rendelet értelmében, — amely már életbe is lépett, — a fűszerkereskedőknek 8 óra helyett este 7 órakor kell zárniok üzleteiket.

HAJÓTŰZ A CONSTANTAI KIKÖTŐBEN. Bukarest. Saját tud. A constantai kikötőben tegnap tűz ütött ki a „Pémes” nevu román gőzös egyik raktárában, amelyet teljesen elhamvasztott. A mentési munkálatok azonban megakadályozták, hogy a tűz az egész hajóra továbbterjedjen.

Szatmár országos vásárai. Saját tud. A város időközi bizottsága első ülésén a következő időpontokra állapította meg a szatmári országos vásárokat: január 18, 19, március 22, 23, május 17, 18, július 26, 27, szeptember 20, 21, november 15, 16. A jövő héten kedden és szerdán Szatmáron országos vásár lesz.

RÁDIÓ

* Ha tulsok gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassa el reggelként egynegyed, esetleg fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet éhgyomorra inni. Kérdezze meg orvosát.

KÖZÉPISKOLÁS DIÁKOT ITÉLT EL HAMISÍTÁSÉRT ÉS SZÜKÉSÉRT A HADBÍRÓSÁG. Kolozsvár. A hadbírósa most ítélték Cosma Petre szilágymegyei diák feleit és bűnösnek találta közokirathamisítás, szökés és tiltott halárlépcsé miatt.

Cosma Petre Zilahon teljesített katonai szolgálatot. Még az elmúlt év júniusában jelentkezett feletteseinél szabadságért, hogy a szatmári liceumban vizsgákat tehessen le. A szabadságot meg is kapta, azonban nem vizsgálta fel, hanem a Zilah körüli falvakat járta be és mindenütt botrányos viselkedéssel tette ismertté nevét. Amikor visszatért a kaszárnyába, feletteseinek egy hamis iskolai bizonyítványt mutatott be igazolásul.

Ezután nemsokára eltűnt a kaszárnyából egy csomó ingyenes utazási igazolvánnyal. Bejárta az egész országot és mindenütt utazónak adta ki magát. Mikor ezt is megunt, átszökött a határon Magyarországra és Pécsen egy nagybátyjánál telepedett le. Itt sem bírta sokáig. Valamin összeszólalkoztak és a szökevény az egész háznépet alaposan összeverte. Most már itt sem maradhatott. Visszaszökött Romániába és Szilágymegyében egy másik rokonánál húzódott meg. Itt ruhákat lopott és távoznia kellett. Végül is ott kötött ki, ahonnan elindult, katonai feletteseinél. Önként jelentkezett Zilahon, ahol azonnal letartóztatták és a katonai ügyészségre kísérték.

A hadbírósa hat hónapi fogházra és 500 lei büntetésre ítélte.

SPORT

Egy pontot kapott a Törekvés a zöld asztalnál

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság bizottsága első ülését tartotta ebben az évben és több mérkőzés igazolásával foglalkozott.

Elutasították az Olimpia óvását, melyet a NAC ellen elvesztett mérkőzésért, Orza játéka miatt adott be.

A TMAC—Tricolor mérkőzés ügyében elutasították a nagybányai csapat óvását, melyet amiatt adott be, mert más pályán játszottak le a mérkőzést, mint ahová eredetileg ki volt tűzve.

A Törekvés—Nagykárolyi Victoria 2:2 mérkőzés mindkét pontját a Törekvés kapta 0:0 gólaránnyal. A Victoria a mérkőzés időpontjában felfüggesztett játékjával mérkőzött.

Ezekután a B) osztály nyugati csoportjának módosított élemezőnye a következő:

1. UDR	10	7	1	2	34:10	15
2. TMAC	10	7	1	2	43:20	15
3. Törekvés	10	7	1	2	18:17	15
4. Mures	10	5	2	3	26:21	12

Tavasszal nagy harc lesz az első három között!

Tizennégy sportkerületre osztották fel az országot

Bucurestiből jelentik: Az UFSR legutóbbi ülésén Cantunari mérnök benyújtotta azt a tervezetet, amelyet egyhangulag elfogadtak és amely szerint Románia területét 14 sportkerületre osztják fel. Mindegyik sportágat egyformán 14 kerületre osztják, mégpedig földrajzi, vasútszekkötési és etnikai alapon.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a kerületek beosztása a következő: 1. Temesvár. 2. Arad. 3. Nagyvárad. 4. Szatmár. 5. Kolozsvár. 6. Nagyszeben. 7. Brassó. 8. Cernauti. 9. Chisinau. 10. Iasi. 11. Galati. 12. Constanta. 13. Bucuresti. 14. Craiova.

Az egyes kerületekhez 2—5 megye tartozik majd és a kerület elnevezését az illető székhely adja.

VASÁRNAP, JANUÁR 16.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Hírek. 13.10 A Dinicu zenekar hangversenye. A hangverseny szünetében körülbelül 14.10 Hírek. 15 Gazdáknak szakelődás. 18 Katonazene közvetítése. 19 Időszaki anyag. 19.10 Tánclemezek. 19.45 Felolvasás. 20 A Tanitók Enekkarának hangversenye. 20.30 Hangjáték. 21.30 Tánclemezek közvetítése. 22 Hírek. 22.10 A Rádiózenekar hangversenyeinek közvetítése. Operettzsetek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál: Muraközy Gyula. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. A szentbeszédet P. Vid József S. J. mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14 „Téli versek”. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Cigányzene. 17.30 „Mikes Kelemen”. Előadás. 18 Zongoraszámok. 18.20 „Udvarhelyi képek”. Csevegés. 18.45 Dénes György és Pethes Sándor műsoros estje. 20.50 Sporteredmények. 21 A rádió szalonzenekara. 22.25 Hírek. 22.50 Rövid beszélgetés Paul Muni filmszínésszel. 23.05 Cigányzene. 23.45 BSzKRt zenekar. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára

HÉTFŐ, JANUÁR 17.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Felolvasás. 18.15 Lemezek. 19 Időszaki anyag. 19.15 Petrescu-Dambovica Zsófia szerzeményei. Pionescu zongora és Alexandrescu tenor előadása. 19.45 Felolvasás. 20 Keringők. 21.20 Felolvasás. 21.35 Csak Rádió-Románia: Lemezek. Csak Bucuresti: Vonósnyégyes. 22.10 Lucezarszkaja Eugénia énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Laskó Emil énekegyüttese. 13.45 Hírek. 14 Cigányzene. 14.30 Pontos időjelzés. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákfőlöra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Munkácsvár elestének 250. éves fordulóján előadás. 18.30 Barbara Issakides görög szerzők műveiből zongorázik. 19.10 „Rippl-Rónai József művésze”. Előadás. 19.35 Hanglemezek. 18 Zenei részletek a „Gastparone” című filmből. 20.35 „Színészkéfék” Csevegés. 21 Budapesti Hangversenyzenekar. 22.30 Hírek. 22.55 Zongoraharmonia. 24 Hírek német nyelven. 1.05 Hírek külföldre.

KEDD, JANUÁR 18.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Karlemezek. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Sibiceanu és Corbu kétzongorás játéka. 19.40 Felolvasás. 19.55 Lemezek. 20.30 Csak Rádió Románia: Tánclemezek. Csak Bucuresti: Beethoven: VII. hegedű- és zongoraszonáta. 21 Wagner-est. 21.30 Felolvasás. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Kasics Ilona énekel. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Országos Postászenekar. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.10 „Asszonyok tanácsadója”. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Tánclemezek. 18.35 „Ősember”. Elbeszélés. 19 Cigányzene. 20 „Az Ember tragédiája”. 23 Hírek. 23.25 Jazz. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZERDA, JANUÁR 19.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Julea Vazul zenekara. 19.15 Zenetörténeti előadás hangpéldákkal. (A Balasa templom énekkara Alexandrescu tenorral.) 20.15 Lemezek. 21.15 Bemondás szavak szerint. 21.50 Tanka lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákfőlöra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Szigléti Ede”. Pukánszky Kádár Jolán előadása a

60 éve elhunyt színműíróról. 18.30 Jazz. 19 „Francica költők Magyarországról. Előadás versekkel. 19.45 A rádió szalonzenekara. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: I. „Május királynője”. II. „A szent fátyla”. III. „Pesti karnevál”. 21.20 Hírek. 22.35 Hírek, időjárásjelentés. 23.15 Cigányzene. 24.20 Tánclemezek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 20.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Tánczene. 19 Könyvek, folyóiratok. 20 Mandolinzene. 20.35 Bunteanu Péter olasz dalokat énekel. 21 A filharmonikusok hangversenyének ismertetése. 21.15 A filharmonikusok hangversenyének közvetítése az Athenaeumból. Vezényei. Coates. 23 Lemezek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 „Terített ünnepi asztal”. Előadás 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gazdáknak. 18.30 Isoldt Ah'grimm régi kalapács-zongorán játszik. 19 „A bolgár népzene. Előadás hanglemezekkel. 20 „A világvárosi ember”. Csevegés. 20.30 Mária Terézia 1. honvédegylogezred zenekara. 21 Berky Lili és Gózon Gyula előadestje. 22.45 Hírek. 23.10 „Kern Aurél emlékest”. 24.15 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

PÉNTEK, JANUÁR 21.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Tandin zenekar. 20 Bemondás szerint. 20.35 Közvetítés az Operaházról. 23.15 Lemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Gramofonlemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Állástalan Zeneiek Szimfonikus Zenekara. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákfőlöra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Képek a magyar bányász életéből”. Közvetítés a komlói állami kőszénbányatelepről. 18.50 Sportközlemények. 19 Cigányzene. 19.50 Jókai Mór: „Utirajzok”. Felolvasás. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „Tannhäuser”. 21.35 Külügyi negyedóra. 23.05 Hírek. 24.15 Hírek. Majd: A József nádor 2. honvédegylogezred zenekara. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZOMBAT, JANUÁR 22.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 A Románia őrsége szervezet órája. 18 Lemezek. 19 Időszaki anyag. 19.15 Hangképek lemezekkel. 20.10 Felolvasás. 20.20 Anghel Violica énekel. Cosma és Alexandrescu két zongorán játszik. 21 Felolvasás. 21.15 Tánczene. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrénd. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora és hegedűszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Cserkészek főlörája. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A rádió szalonzenekara. 19 „A selyemtenyészés”. Előadás. 19.30 Cigányzene. 20.30 „Emlékezés Pulszky Károlyra”. Előadás. 21.05 Közvetítés az Erzsébetvárosi Kislaludy Színházról: „Fehérvári huszárok”. 23.15 Hírek. 23.30 Hírek. 24.15 Időjárásjelentés. Majd: Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Januári országos nagyvásárok a Szilágyságban. Szilágysomlyó. Saját tud. Január hónapban Szilágyságban az alábbi helyeken és napokon lesznek országos nagyvásárok: Kémeren 17-én, Krasznán 17-én és 18-án, Szurdokon 18-án, Nagykarolyban 25-én és Zilahon 26-án. Azokon a helyeken, ahol a vásár két napig tart, első nap az állat-, másodikon pedig a kirakóvásár lesz.

SZÍNHÁZ

Szatmáron is lesz magyar színjátszás

Saját tud. Az elmúlt években a szatmári magyar színház már októberben megkezdte előadásait, most azonban a magyarság vezetőinek leghatározottabb közbelépése dacára sem sikerült illetékes körököt jobb belátásra bírni a magyar színház engedélyezése, illetve a színházterem átengedése érdekében. Mivel a magyarság itteni vezetőit rendkívül aggasztotta a magyar színjátszás sorsa, küldöttségileg arra kérték dr. Barbul Illés Károly vármegyei prefektust, lépjen közbe a színházterem átengedése érdekében. A megyefőnök kijelentette, hogy a magyarság kérését természetesen tartja s a küldöttség ezt megmondhatja az Astra vezetésének is. A polgármester hasonló értelemben nyilatkozott. Így remélni lehet, hogy a színházat bérlő Astra kedvező álláspontja helyezkedik a magyar színjátszás ügyében.

A Thália-szintársulat vendégjátékai Nagyváradon

HETI MŰSOR:

Január 17-én, hétfőn este 9 órakor: Gólyaszanatorium. (Szilágyi László és Eisemann Mihály új operettje. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Ürmösy Magda, Czoppán Flóri, Paál Magda, Jenéi János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József.)

Kedden délután 5 órakor: A rut kis kacsa. (Olcsó helyárrakkal.) — Este 9 órakor: Gólyaszanatorium.

Szerda délután 5 órakor: Gólyaszanatorium. (Rendes helyárrakkal. — 9 órakor premier: Marika hadnagya. (Dienes Gyula és Sally Géza operett-újdonása. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Ürmösy Magda, Sándor Stefi, Báza Eva, Beness Ilona, Jenéi János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Csengeri Aladár, Réthelyi Ödön, Homm Pál, stb.)

Csütörtök délután 5 órakor: Urilány szobát keres. (Olcsó helyárrakkal.) — Este 9 órakor: Marika hadnagya. (Rendes helyárrakkal.)

Péntek nincs előadás.

Szombat délután 5 órakor: Nagy kabaré. (Új egyfelvonásosok, táncok, énekek, stb. Olcsó helyárrakkal.) — Este 9 órakor: Marika hadnagya

Vasárnap délután 3 órakor: Csárdás. (Olcsó helyárrakkal.) — Délután 6 órakor: Marika hadnagya. — Este 9 órakor: Sárgapitykés közlegény.

Hétfőn 3 órakor: Romnatikus asszony. (Olcsó helyárrakkal.) — Délután 6 órakor: Sárgapitykés közlegény. — Este 9 órakor: Marika hadnagya.

Színházi iroda közleményei:

Figyelem! Változás a színház műsorában.

A színház műsorában a következő változás állott be: A Gólyaszanatorium operett hétfőn, kedden este és szerdán délután 5 órakor kerül színre rendező helyárrakkal. A Marika hadnagya premierje szerdán este 9 órakor lesz, az operett további előadásai csütörtök, péntek, szombat este 9 órakor, vasárnap délután 6 óra és hétfő este kilenc óra. Pénteken a színház előadást nem tart. A délután előadások műsora a következő: Kedden délután 5 órakor: A Rut kis kacsa. Olcsó helyárrakkal. Csütörtök délután 5 órakor: Urilány szobát keres. Olcsó helyárrakkal. Szombaton délután 5 órakor: Kabaré műsor. Olcsó helyárrakkal. Vasárnap délután 3 órakor: Csárdás. Olcsó helyárrakkal. Hétfőn délután 3 órakor: A romnatikus asszony. Olcsó helyárrakkal kerül színre.

— A színház pénztára felkéri mindazokat, akik jegyeiket már megváltották, hogy becsérés és végett szombat délig sziveskedjenek a pénztárnál a cserét megajteni.

A kiadáshivatal üzenetei

Melega I., Camara la Sighet. B. előfizetése 1938. I. I-ig van rendezve.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb intézkedések a tűzifa árának csökkentése érdekében

Bucurestiből érkezett jelentés szerint a tűzifa árában a fővárosban ismét jelentős emelkedés állott be, mégpedig oly nagy arányban, hogy ez az utóbbi hat esztendő áráival szemben rekordot jelent. A bucaresti állomáson a tűzifa vagonjéért 8600—8800 leit fizettek, ami a nagykereskedőnél körülbelül 10 ezer leinek felel meg vagononként és 11 ezer leinek a fogyasztónak eladva.

Erre az emelkedésre való tekintettel az

ipar- és kereskedelemügyi minisztérium behatóan foglalkozik a tűzifa árának problémájával. I. Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszternek az a szándéka, hogy hathatós intézkedésekkel mielőbb megvalósítsa a tűzifa árának csökkentését. Ezt azonban nem az eddig célra nem vezetett drákói intézkedésekkel, hanem bizonyos könnyítések életbeléptetésével akarja a minisztérium elérni.

Az összes világtőzsdéken folytatódik a tengeri-hossz

A nemzetközi tengeri-hossz az összes világtőzsdéken nagy arányokban folytatódik, minek eredményeként mindenütt rekordárak kerülnek felszínre. E nagy kukoricahossz eredményét a legjobban az szemlélteti, hogy néhány hét alatt

a tengeri cif dán kikötői ára 127 angol shillingről közel 140 shillingre szökött fel. Ilyen arányú áremelkedésre már hosszú idők óta nem volt példa. A tengeri e nagy áremelkedése egészen új perspektívát nyit meg a tengeri-export előtt. A magyar exportőrök már kalkulációkat végeznek a tengerinek Angliába való exportjára vonatkozólag.

Mint hogy a tengerikivétel Magyarországról a non-kliringes piacok felé szabad és minden engedély nélkül bonyolítható le, könnyen lehetséges, hogy az angliai tengeriexport már a közeljövőben a megvalósulás stádiumába kerül. Ennek ugyanis most már csakis az az előfeltétele, hogy a jelenlegi csekély árkülönbözet eltűnjön, aminek lehetőségével a tengeri mostani erős árbullázmása mellett könnyen lehet számolni.

Nagyszámú és igen kitünő minőségű tenyészállatot jelentettek be a mezőgazdasági kiállításra

Budapestről jelentik: A március 23—28 napján Budapesten tartandó országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjában az előző évek szépsikerű kiállításai előtt tapasztalt nagyfokú érdeklődést is meghaladó számban érkeztek be a határidőig a jelentkezők. Az összes tenyészállatcsoportban jelenlegesen meghaladják a bejelentések a tervezett kereteket, jelölésük, hogy a neves nagytenyésztők és a fejlettebb köztenyésztők irányítói is tudják, hogy az országos kiállítás nyújtja a legkedvezőbb alkalmat a kiterjedően jó minőségű eladó tenyészanyag megfelelő értékesítésére.

A nagyszámú bejelentés feldolgozása még folyamatban van. A rendezőség lehetővé kívánja tenni, hogy az ismert nevű régi tenyésztők mellett az újabb előretörő tenyésztők is szerepelhessenek és elért szép eredményeiket a kiállításán az ország és a külföld előtt bemutassák. Ezért, valamint a várható nagy keresletre való tekintettel olyan elhelyezési lehetőséget igyekezik biztosítani, hogy még a mult évinél is nagyobb számú állatot lehessen bemutatni.

A bejelentések adataiból, valamint a folyamatban levő minőségi felülvizsgálatokból máris örömmel lehet megállapítani, hogy a most következő kiállítás a tenyészállatok minősége az országos tenyésztés színvonalának örvendetes állandó emelkedésével párhuzamosan, további fejlődésről fog számot adni. Rész van ebben annak a körülménynek, hogy a szarvasmarhák és sertések csoportjában csak törzkönyvelt származású állatokat lehet kiállítani. A szarvasmarháknál ezenkívül a bírálatok és a díjazás során a jó küllem mellett fokozottan figyelembe veszik az igazoltan jó tejlő leszármazást.

A vásárolni kívánó gazdák is igen élénken érdeklődnek, sűrűn tudakozódnak már a rendezőségnek a kiállítás várható anyagáról és áráról. A rendezőség természetesen nemcsak az eladók, hanem a vásárolni szándékozó gazdák érdekeit is kellő figyelemben részesíti és ezért a m. kir. földművelésügyi minisztérium hathatós támogatását kérte az előző évekhez hasonló sokoldalú és messzemenő kedvezmények biztosítása érdekében, hogy anyagi erejéhez mérten mindenki hozzájuthasson a szükséges tenyészállatokhoz.

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvosok és szakorvosok írják, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!

A rákbetegségről. Dr. Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lei
A diétás konyha technikája. Dr. Soós Aladár egyetemi tanár	240 "
Hogyan éljen a szívbeteg ember? Dr. Bodon Károly egyetemi tanár	95 "
Nyerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr. Bucsányi Gyula ö. tanácsos, főorvos	110 "
Az érelmeszesedés gyógyítása és kezelése. Dr. Bucsányi Gyula főorvos	55 "
Alkoholizmus. — Alkoholkérdés. Dr. Donáth Gyula egyet. tanár	40 "
A reumás bajok házi kezelése. Dr. Engländer Árpád szakorvos	90 "
A fiatal anya. Dr. Földes Lajos főorvos	95 "
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr. Földes Lajos főorvos	125 "
Fajismeret. Gazdagon illusztrálva. Dr. Gáspár János	145 "
A pszichoanalízis, mint módszer. Dr. Hermann Imre	75 "
A cukorbeteg kószója. Dr. Horvai Lajos főorvos	95 "
Anyagserebetegségek. (Reuma, köszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr. Horvai Lajos főorvos	90 "
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr. Káldor Miklós főorvos	110 "
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr. Káldor Miklós főorvos	215 "
Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember? Dr. Lukács Pál főorvos	110 "
Itt kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr. Kellner Dániel	105 "
Az elhízás és a soványító gyógy-eljárások. Dr. Lukács Pál főorvos	95 "
Hogyan éljen a vesebeteg ember? Dr. Lukács Pál főorvos	95 "
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr. Müller Vilmos főorvos	110 "
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma	45 "

Kaphatók: könyvostályunknál

LEGUJABB

Megkezdődött a francia Népfrent bomlása

A kommunistákkal való összefűzés folytán a Chautemps-kormány beadta lemondását. — Deladier lesz az új miniszterelnök?

Párizsból jelentik: A kamara éjszakai ülésén a továbbiak során Chautemps miniszterelnök újból felszólalt és felszólította a képviselőket, sorakozzanak a törvényes kormány mögé e súlyos pillanatban. Egy külföldi távirat — ugymond — azt állította, hogy a kommunisták újabb puccsot terveznek. Az ilyen hamis hírek ártalmára vannak az országnak, de meg kell mondani, hogy a felelősségben osztoznak azok is, akik lazítják az ország összetartását és bonyodalmakat idéznek fel ahelyett, hogy segítenék a kormányt és számára bizalmat nyilvánítván, az ország jobb jövőjének kialakulását egyengetnék.

Chautemps felszólalása után az elnök félbeszakította az ülést, melyet hajnali 4 órakor nyitottak meg újból. Ramette kommunista képviselő éles támadást intézett a munkaadók ellen. Azokat okolta a francia frank újabb válságáért. Hangoztatta, hogy a kommunisták nem hajlandók a népfrent programjának semmiféle változtatásába belemenni.

Chautemps újabb felszólalásában kijelentette, hogyha a kommunisták ragaszkodnak ehhez az álláspontjukhoz, hajlandó cselekvési szabadságukat visszaadni. A miniszterelnök bejelentésre újabb izgalmat idézett elő, mert ez egyet jelent a népfrent bomlásával.

Herriot erre újból felfüggesztette az ülést. A szocialista miniszterek Chautemps és a kommunisták közötti összeütközés után bejelentették a kormányból való kilépésüket. Chautemps erre haladéktalanul bejelentette a kormány lemondását.

Chautemps és minisztertársai reggel 6 óra 10 perckor (középeurópai időszámítás szerint) megjelentek az Elysée-palotában és átnyújtották Lebrun köztársasági elnöknek a kormány lemondását. A lemondott kormánytagok távoztása után Chautemps még háromnegyed óráig maradt Lebrunnál. Negyed 8 órakor távozott az Elysée-palotából és kijelentette, hogy az ország érdeke úgy kívánja, hogy mennél hamarabb biztosítsák a kibontakozást. Fenn kell tartani a nyugalmat és a polgári egyetértést, amire feltétlenül szükség van a frank biztonsága és az ország külső biztonsága érdekében.

Lebrun köztársasági elnök péntek délelőtt 11 órakor kezdte meg tárgyalásait a vezető politikai személyiségekkel. Elsőnek szokás szerint a parlament két háza elnökének véleményét hallgatta meg. Párizsi politikai körökben arról tárgyalnak, hogy Sarraut a kommunisták kormánytámogatása nélkül alakíthatna kabinettet. De felmerült annak a lehetősége is, hogy a kommunistáknak a kormányba való bevonásával még erősebb baloldali irányzat jut érvényre. A helyzetet általában komolyan ítélik meg. Bonnet pénzügyminiszter a nap folyamán dönt a párizsi tözsde esetleges bezárásáról.

A képviselőház folyosóján már a csütörtöki válság óráiban elsősorban Sarraut várható miniszterelnökségét emlegették. Herriot kijelentette, hogy nem vállalja a kormányalakítást. Ha sem Sarraut, sem Herriot nem vállalkozik erre a feladatra, valószínű, hogy a köztársasági elnök választása Daladier-ra, a radikális szocialista párt elnökére esik. A jelek szerint a köztársasági elnök minden eszközzel sietetni fogja a válság megoldását.

Külgyminiszterek külföldi utazásai

Beck lengyel külgyminiszter Berlinben Neurath báróval és Göringgel tárgyalt s Hitler kancellárral is értekezik

Berlinből jelentik: Beck lengyel külgyminiszter utban Genf felé, csütörtökön Berlinben megszakította útját. Először Neurath külgyminiszterrel tárgyalt, majd Göring porosz miniszterelnök vendége volt villásreggelin. A párizsi „Matin” berlini értesülése szerint Beck és Neurath csütörtöki megbeszélésein a danzigi kérdést vitatták meg. Berlinben úgy tudják, hogy Hitler birodalmi vezér és kancellár pénteken fogadja Becket.

A londoni „Daily Herald” szerint Beck az iránt érdeklődik Berlinben, hogy vajjon hajlandó lenne-e Németország visszatérni a Népszövetségbe, ha az alapokmányt módosítják. Lengyelország, mint sok más állam, a népszövetségi alapokmány olyan felülvizsgálását kívánja, mely csökkenteni a Népszövetség tagállamainak kötelezettségét s a Népszövetséget inkább békitő és a viszályokat elintéző szervezetté tenné. Beck reméli, hogy Genfben közölheti az angol és francia külgyminiszterekkel, hogy ilyen módosítás esetén Németország visszatér a Népszövetségbe. Ha Genfben visszatartják ezt a reformjavaslatát, akkor Len-

gyelország nyíltan kijelentené, hogy a Népszövetség alapokmányának megtörő szakaszait magára nézve nem tartja többé kötelezőnek. Ezt a példát sok más állam követné.

A lap megállapítja, hogy ez lenne a Népszövetség történelmének legválságosabb szakasza.

MICESCU ROMAN KÜLGYMINSZTER ENLEKIRATOT TERJESZT A NÉPSZÖVETSÉG ELÉ A ZSIDÓ ÉS A MAGYAR KÉRDÉSRŐL.

Genfből jelentik: Micescu külgyminiszter nyomban megérkezése után kíséretével hozzá-

Kühár Flóris:

Bacslangok, sicak, kupalák Ara 40 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvostálvunkban.

látott annak a terjedelmes emlékiratnak a megszerkesztéséhez, amelyet fel fog olvasni a Tanács ülésén, hogy megelőzze az esetleges petíciókat. A jelentés a zsidó kérdéstről és a magyar kisebbségek helyzetéről szól. Genfben feltűnt, hogy a román külgyminiszter fogadtatásán a kisantant követein kívül megjelent a pályaudvaron a lengyel követ is.

STOJADINOVICS JUGOSZLAV KORMÁNY-ELNÖK ÉS KÜLGYMINSZTER ÁTUTAZOTT BUDAPESTEN.

Budapestről jelentik: Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök utban Berlin felé, péntek reggel átutazott Budapesten. A belgrádi gyors, melynek harmadik, zöldre festett termoskocsijában utazott kíséretével Stojadinovic, — harmincperces késéssel, 6 óra 35 perckor érkezett meg a keleti pályaudvarra. Hivatalos fogadtatás nem volt, csak a jugoszláv követség egyik tisztviselője jelent meg a pályaudvaron, hogy rendelkezésére állhasson a miniszterelnöknek, esetleges utasítás átvételére. Stojadinovic, aki éjfélkor szállt fel Belgrádban, Budapesten nem is kelt fel, csak egy rendőrtiszt szállt ki a termoskocsiból, hogy megvásárolja a legfrissebb németnyelvű lapokat. A termoskocsit ezután átkapcsolták a berlini gyorshoz, mely 7 óra 10 perckor elindult Berlin felé.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastag betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” még további 10 lei. Alláskeresőknek 330% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. — Megfelelő kőtésnél kedvezmény.

Alkalmazás

Arva lányt

11-16 éves mindenek keresek. Nagyvárad, Str. Russó (Károly utca) 6. szám.

Adás-vétel

Eladó

összezsukható vaságy, toloszék és gyermekjátékok. Nagyvárad, Str. Ingustá (v. Keskeny-u.) 26. szám.

Hangverseny zongora eladó. Nagyvárad, I. C. Bratianu (Szaniszló) u. 27. szám.

Modern

kombinált szoba, konyhabutor olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Vlahuta (v. Szt. János) u. 22.

Eladó

egy fürdőkád és egy iókarban levő varrógép. — Cim: Zenker, Nagyvárad, Bulevardul Rezele Ferdinand 44.

Különféle

Köszörműssünk

ifj. Kelemen köszörműssünk, Nagyvárad, Mihai Viteazul (v. Nagypiac) tér, (Avram Jancu volt Kossuth-utca sarok.)

Kiolvasott

ujsgót és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Jókarban levő zongorát perbe vonszák. Ugyanott egy ágy és éjjeli szekrény eladó. Cim a kiadóban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Kiadó

virágos udvaron száraz 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel, üveges folyosóval kis családnak május 1-re. Nagyvárad, Nicolae Zsiga (Lukács György) u. 38.

Egy szoba,

előszoba, konyha, élőkamra kiadó. Nagyvárad, Str. Bratianu (v. Saniszló-u.) 52. szám.

Utcai

szép butorozott szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva (Schlauch-tér) 6.

Kétszobás

udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Nagyvárad, I. C. Bratianu (v. Szaniszló) utca 14.

Egy szobás konyhas lakás kiadó, azonnal. Nagyvárad, Clorogariu (Uri) utca No. 38.

Kétszobás,

üvegverandás lakás kiadó azonnalra. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul (v. Széles-utca) 23.

Egyszobás

modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Lumine No. 13. Gerlicy-utca folytatása.

Utcai

3 szoba előszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Aurel Vlaicu (v. Várnáz-u.) 31-a.

Kiadó

3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Barieri 5. szám. Colonna Pogány.